

KALEJDOSZKÓP
ALEIDOSCOPE

*„Nincs más haza, csak az anyanyelv...”
Márai Sándor*

Páll Lajos - Korond télen

Established 1958?

416-596-0297
toms-place.com

190 Baldwin St.
Kensington Market
Just west of Spadina

M-W 10-6
Th-F 10-7
Sat 9-6
Sun 12-5

Tom's Place

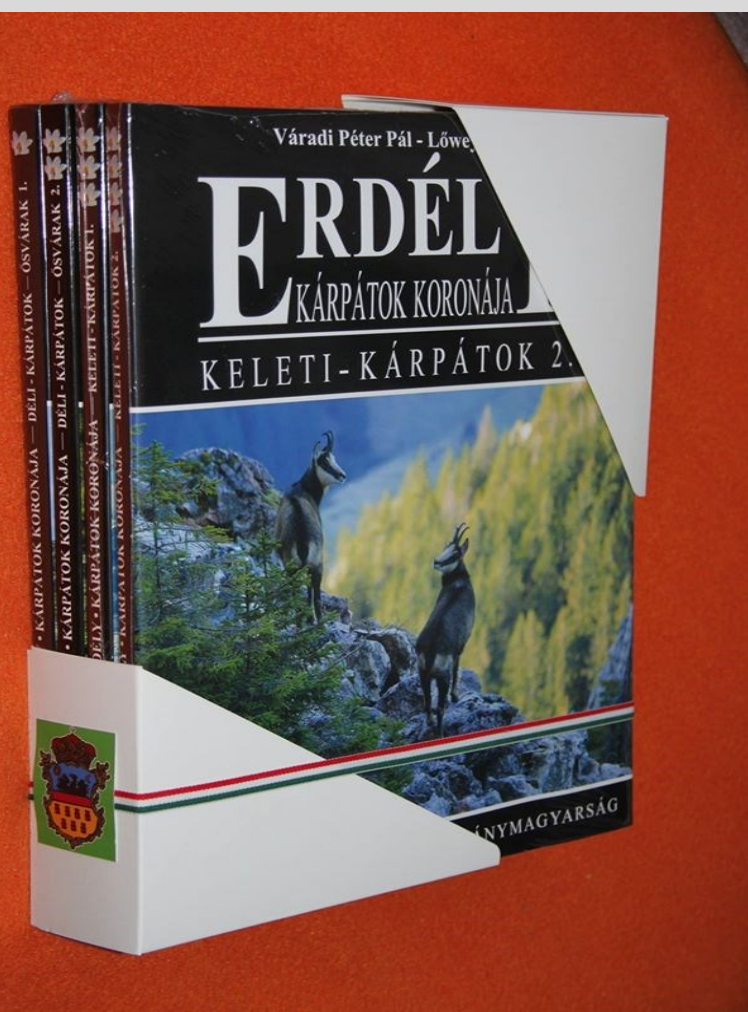
Tom's Place and the Mihalik family have strong Hungarian roots but at the same time are very proud Canadians. Pictured above is Tom Mihalik, with his son Tom Jr., both ready to serve you at Tom's Place. Established in 1958, Tom's Place now offers the biggest selection of suits in North America, all at great prices.

Please visit Tom's Place, one of Toronto's leading retailers for designer men's and women's business apparel.
Conveniently located in Kensington Market.

*Designer
Men's & Women's
Clothing for
Over 50 Years*

facebook.com/TomsPlaceTO

MAGYAR NAPLÓ

**Az egyetlen szépirodalmi folyóirat
a DIGITALSTAND-on!**

A Magyar Napló elektronikus formája már a www.digitalstand.hu webáruházban is elérhető!
A digitális folyóirat tartalma teljes egészében megegyezik a hagyományos lapszámokéval.

Digitális lapszám vásárlása: 390 Ft

Digitális előfizetés

12 hónapra: 3960 Ft (12 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

6 hónapra: 1980 Ft (6 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

3 hónapra: 990 Ft (3 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

(Az árak az Áfá-t tartalmazzák.)

Fedezze fel a digitális újságolvasás előnyeit! Ha a Digitalstandot választja, a Magyar Napló mindig Önnél lesz, ráadásul kedvezőbb áron, mint korábban bármikor!

SZERKESZTŐI GONDOLATOK HELYETT

„Abban a percben meg kellett volna éreznem, hogy mit jelent magyarnak lenni.

Elsősorban jelent örömet, mindazt az örömet, ami becsületes szándékban s a munkában megterem, meg azt az örömet is, hogy az igazság mindig erősebb a hamisságnál, még akkor is, ha hosszú ideig szemérmesen eltitkolja erejét.

Második sorban jelent büszkeséget, hogy bírni tudtuk a szenvedést, amit azért rakott Isten a vállunkra, hogy általa megerősödjünk egyrészt, másrészt pedig tanuljunk belőle és igazságosabbak tudjunk lenni másokkal, mint azok voltak velünk.

Jelent még erős és jókedvű elhatározást is, hogy no világ, most aztán csudálkozz, ha újra kezembe veszem a kaszát. De ugyanakkor bánatot is jelent, igaz testvéri bánatot azok miatt, akik számára továbbá is a remény marad magyarságuk egyetlen vigasztalása.

Ennyi mindent jelent magyarnak lenni, és éppen az a szép benne, hogy örömet is és bánatot is, büszkeséget is és erős elhatározást is egyszerre jelent.”

(Wass Albert)

„NINCS MÁS HAZA, CSAK AZ ANYANYELV...”

Márai Sándor

Dancs Rózsa

TERJESSZE LAPUNKAT!

MŰVELTSÉGE GAZDAGODIK,

HA AZ ÉSZAK-AMERIKAI

MAGYAR DIASZFÓRA

EGYETLEN, KÉTNYELVŰ,

SZERVÁTIUSZ JENŐ-DÍJJAL

KITŰNTETETT KULTURÁLIS FOLYÓIRATÁT OLVASSA!

Kéziratokat és más, közlésre szánt anyagot csak elektronikus postán fogadunk el.

A folyóiratban megjelenő írások tartalmáért kizárólag a szerzők felelősek.

We accept manuscripts, pictures, etc. by e-mail only.

The opinion expressed in this publication are not necessarily those of the publisher.

TARTALOMBÓL

Szent László-émlékév:

Arany János: Szent László, St. Ladislau (transl. by Frank Veszely) 2

Varga Gabriella: Nyolcvanöt éve született Szélyes Sándor 6

Szélyes Sándor: Felfedeztük Amerikát 7

Cserháti Vajay Sára: Celebration 9

Nagy Gáspár: Fénylő arcok és tükörképek (vers) 10

Dancs Rózsa: A torontói Rákóczi Bál - 2017 12

Tamási Áron: Virágos veszedelem 14

Szabó Lőrinc: Egy hét múlva, December közepe (versek) 17

Lehoczki Sára: Miért búsul a busó? 18

Csinta Samu: Mi remény, hogy van tovább - beszélgetés Albert Ernővel születésnapján... 20

Mészely József: Anyanyelvem (vers) 22

Dancs Rózsa: Megyek fáklját gyújtani 23

Varga Gabriella: Bemutatjuk a zalaegerszegi Harangláb népzenei Együttest 25

Savanya István - versek, dalszövegek, Ode to Love (poem) 26

Farkas László: A szabadság siratója, A mentők balladája 27

Radnai István: Agyvelő spirituszban (novella) 28

In Memoriam Kosztánci Jenő 29

Arany János: Szent László füve 30

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE

ISSN 1480-5499

MEGJELENIK KÉTHAVONTA - PUBLISHED BIMONTHLY

Előfizetés - Subscription: CA\$75.00/year;

Foreign: US\$85.00/year

Elnök - Telch György-George - President

Főszerkesztő - Telch-Dancs Rózsa - Editor-in-Chief

Főmunkatárs: Varga Gabriella

Munkatársak: Bácsalmási István, Veszely Ferenc, +Kaslik Péter

122 Silas Hill Drive, Toronto, ON, M2J 2X9, Canada

Tel.: 416-491-4631; Fax: 416-491-9661

E-mail: rozsatelchdancs@gmail.com

Copyright © Kaleidoscope Heritage Club

A folyóiratot digitálisan archiválja az Országos Széchényi Könyvtár EPA adatbázisa: <http://epa.oszk.hu/01600/01658>

www.kalejdoszkep.ca

No part of this publication may be reproduced without written permission from the publisher, excepting brief quotes for the purpose of review

A KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy Lexikona helyesírását követi

A 2017-ES ÉVET SZENT LÁSZLÓ-EMLÉKÉVNEK
NYILVÁNÍTOTTA A NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
A „LOVAGKIRÁLY” TRÓNRA LÉPÉSÉNEK 940., SZENTTÉ
AVATÁSÁNAK 825. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

ARANY JÁNOS

SZENT LÁSZLÓ

Legenda

Monda Lajos a nagy király:
Eredj szolgám, Laczfi Endre,
Küldj parancsot, mint a villám,
Köss nehéz szablyát övedre:
A tatártól nagy veszélyben
Forog Moldva, ez a véghely:
A tatárra veled menjen
Tízezernyi lófő székely.

Kél Budáról Laczfi Endre,
Veszi útját Nagy-Váradnak;
Kölestermő Kunság földén
Jó csatlósi áthaladnak;
Várad kövecses utcáin
Lovuk acél körme csattog,
Messzefénylik a sok fegyver,
Messzedöng a föld alattok.

Hallja *László* a templomban
Körösvíznek partja mellett;
Visszatér szemébe a fény,
Kebelébe a lehellet;
Koporsója köfedelét
Nyomja szinte három század:
Ideje már egy kevéssé
Szellőztetni a szűk házat.

Köti kardját túszejére
S fogja a nagy csatabárdot,

Mellyel egykor napkeleten
A pogánynak annyit ártott;
Félrebillent koronáját
Halántékin igazítja;
- Éjfél tájban lehetett már -
A vasajtót feltaszítja.

És megindul, ki a térre;
És irányát vészi jobbra,
Hol magasan felsötétlik
Ércbül öntött lovagszobra;
Távolról megérzi a mén,
Tombol, nyerít, úgy köszönti:
Megrázkódik a nagy *érclo*
S érclovagját földre dönti.

Harci vágytól féke habzik,
Kapál, nyihog, lángot fúvall;
László a nyeregbe zörren
S jelt ad éles sarkantyúval;
Messze a magas talapról,
A kőlábról messze szöktet;
Hegyen-völgyön viszi a ló
A már rég elköltözöttet.

Egy ugrás a Kalvária
És kilenc a Királyhágó;
Hallja körme csattogását
A vad székely és a csángó:
Ám a lovat és lovagját
Élő ember nem láthatja,
Csodálatos! - de csodákat
Szül az Isten akaratja. -

Három teljes álló napig
Vívott a pogánnyal Laczfi;
Nem hiányzott a székely szív,
De kevés a székely harci
Míg a tatár - több mint polyva,
Vagy mint a puszták fővénye -
Sivalkodik, nyilát szórja,
Besötétül a nap fénye.

Már a székely alig győzi,
Már veszélyben a nagy zászló,
De fölharsog a kiáltás:
"Uram Isten és *Szent László!*"

Mint oroslán, ví a székely,
Megszorítva, nem megtörve...
Most a bércen láthatatlan
Csattog a nagy ércló körme.

"Ide, ide jó vitézek!"
Gyűjti népét Laczfi Endre:
Hát egyszer csak vad futással
Bomlik a pogányság rende;
Nagy tolongásnak miatta
Szinte már a föld is rendül;
Sok megállván mint egy bálvány,
Leragad a félelemtül.

Sokat elüt gyors futtában
A repülő kurta csákány;
Sok ki nem mozdul helyéből
Maga rab lesz, lova zsákmány.
Foglyul esett a vezér is
Atlamos, de gyalázatja
(Nehéz sebben vére elfoly)
Életét meg nem válthatja.

Fel, Budára, Laczfi Endre
Számos hadifogyot indít;
Annyi préda, annyi zászló
Ritka helyen esik, mint itt.
Rabkötélen a tatárság
Félelemtül még mind reszket.
És vezeklik és ohajtja
Fölvenni a szent keresztet.

Hogy elértek Nagy-Váraddá,
- Vala épen László napja -
Keresztvízre áll a vad faj,
Laczfi lévén keresztapja.
Összegyűl a tenger néző
Hinni a csodába, melyet
Egy elaggott, sírba hajlott
Ősz tatárnak nyelve hirdet:

"Nem a székely, nem is Laczfi,
Kit Isten soká megtartson;
Hanem az a: *László! László!*
A győzött le minket harcon:
A hívásra ő jelent meg,
Vállal magasb mindeneknél
Sem azelőtt, sem azóta
Nem láttuk azt a seregnél.

Nagy lovon ült a nagy férfi,
Arca rettentő, felséges;
Korona volt a fejében
Sár-aranyból, kővel ékes;
Jobb kezében, mint a villám
Forgolódott csatabárdja:

Nincs halandó, földi gyarló
Féreg, aki azt bevárja.

Mert nem volt az földi ember,
Egy azokból, kik most élnek:
Feje fölött szűz alakja
Látszott ékes nőszemélynek;
Koronája napsugárból,
Oly tündöklő, oly világos! -"
Monda a nép: az Szent-László,
És a Szűz, a Boldogságos.

S az öreg tatár beszédét,
Noha kétség nincs felőle;
Bizonyítja a templomnak
Egy nem szavajátszó óre:
Hogy három nap a sirboltban
Lászlót hiába kereste;
Negyednapra átizzadva
Találtatott boldog teste.

1853 szept. 19.

Józsa Judit: Szent László

JÁNOS ARANY

THE LEGEND OF SAINT LADISLAUS

Said Luis, great King of Hungary:
go forth, my servant, Laczfi lord,
lightning fast orders to country
send while you tie on your broad sword:
The Tartar tribes in great number
invaded Moldva! It's the end:
our country's border, in danger,
with Sekler troops you must defend!

Of them, ten thousand horsemen take!
So Laczfi left Buda at once,
vassals in tow by land and lake,
like in the past, and more than once!
To Nagyvárad they rode at speed,
through fields of wheat, barley and corn,
the steel-shod hooves of every steed
threw sparks to light up Várad's morn.

The weapons shone afar, the land
for far away was felt to shake.
Entombed in church Ladislaus
had heard and felt and come awake.
'Bout time it was! Three hundred years
he'd lain unmoved by Koros' shore!
His sarcophagi, not aired for years,
a miracle still held in store.

Ladislaus' eyes did open wide
his breast alike began to heave,
an axe in hand, sword on his side,
of dreary tomb he takes his leave.
That battle axe that heathen Turk
had learned to dread still held its shine!
Adjusting his crown -- one swift jerk --
Saint Ladislaus moves, leaves his shrine...

The iron gate is heard to creak
but barely on its hinge of rust,
no noise is heard but of the creek
that rushes by as rush it must.
The ghost moves on as midnight nears
to the town square, where cast in bronze
the King himself on horseback rears
out of the dark as they did once.

Sensing his master from afar,
with nostrils trembling, the horse neighs,
then, prancing, shakes his mount ajar
and bucks him off, though much it weighs.
The townsfolk find this effigy
next morning, but the horse is gone,
as is the King, his grave empty,

the two of them now ride as one!
Off the tall base of the statue,
to the signals of the sharp spurs,
horse and rider to the azure
leap, while the thin air hardly stirs.
Over the hills and down the dale
it only takes a single glide --
before the stars can dim and pale
the whole Seklerland's left behind!

Faint clattering of horse's hooves
was all that ever could be heard,
but no Sekler and no Tsango
did speak of this a single word.
Ladislaus could not be seen,
and yet, for certain, he was there!
Miraculous? It must have been!
Such things happen when God is there.

For three whole days Lord Laczfi's men
the heathen fought without a pause --
no lack of heart or acumen --
yet nearly lost only because
the great numbers of the heathen,
who were like chaff or like steppe grass,
hooting and firing arrows then,
that hid the Sun. By then, alas,
the Sekler almost could not stand.

In danger was the flag, the land,
and then a cry, heard over us:
"In God's name, help! Ladislaus!"
Like lions, then the Sekler fought,
(Yes, he was squeezed, but was not crushed!)
Unseen, unheard, above the crest
the great horse pushed his heaving breast,
trampling the foe. "Come round, my men!"

Lord Laczfi cries, "God is with us!"
And just like it was an omen,
the heathen turned, and wildly ran!
The order broke, trampling ensued,
earthquake-like the Earth trembled, moved.
Some in shock stopped and wildly stared,
rooted to ground, frozen by fear,
just stood like one glued to the spot

got cut by sword, was lanced by spear;
others were felled in turn by pick --
the gruesome sight of battle thick...
The question run or not? was moot,
for those that fled did not get far,
his horse became the victor's loot,
himself a prisoner of war.
The Khan, Atlamos was his name,

himself became a prisoner,
he paid a ransom's price of shame
(he bled to death still lying there.)
Up, up to Buda Laczfi went,
with prisoners and loot in tow,
to see the King, his regiment,
with captured flags to take a bow.

Shaking with fear the Tatar, still
in chains, for mercy pleads.
It is atonement he seeks thus,
and wants to take the holy cross.
Being the Saint's name day there, then,
all the willing at once gather,
they get christened right on the spot,
with Laczfi acting godfather.

A newly christened old Tatar
then asks to speak, the truth to tell.
The congregated silent stand
as witnesses. They know him well.
(Their number like the grains of sand,
but no one moves until the end.)
The crowd stands there in silent hush,
to them the old Tatar speaks thus:

“Not the Sekler and not Laczfi
(may he live long for all the same),”
“but that cry for *Ladislaus*
that you had called out in God's name,
I swear I saw him! – He beat us!
When you called him, He came at once
head and shoulder higher than I,
His frightful look, his countenance,
struck us with fear both near and far.

The great man sat on a great horse,
face terrifying, majestic;
he was wearing a golden crown,
at once jeweled and rustic;
in his right hand, fast as lightning,
his battle axe struck us left, right:
there's no living, earthly mortal
to stand up before such a might!

For He, himself was not mortal,
not one of us who is alive:
over his head a virgin shape
of an Illustrious Woman;
with a crown made of sunray shine –
nothing it was if not divine!”
The folks said: That's Ladislaus,
and the Blessed Virgin over us!

And that which the old Tatar said,
although no one cast on it doubt,
the church guardian supported
by and by and roundabout:

He testified that for three days
Ladislaus' body was not seen,
though he did search and prayed and wept,
only the fourth day was He found –
his body warm and drenched in sweat.

Translated by Frank Veszely, Kamloops, Jan 3, 2017

BENEDEK ELEK

A TORDAI HASADÉK

Elmondom nektek a tordai hasadék történetét. Rövid, igen rövid ennek a története.

Világhíres Szent László királlyal csak egyetlen egyszer történt meg, hogy az ellenség elől megfutamodni kényszerült. Meg kellett futamodnia, mert azon vette észre magát, hogy egyedül van. Még egy pillanat, körülfogja az ellenség s mit ér a nagy vitézség, egy ember, mégis csak egy ember, nem bírhat le százakat egymaga. Megsarkantyúzta hát Szög paripáját, szélnél sebesebben vágatott a tordai hegyeknek. De a kunok (mert azokkal hadakozott abban az időben Szent László) szüntelen nyomában voltak a királynak, s már-már úgy volt, hogy elejébe kerekednek, körülfogják.

- Oh, Uram Jézus, segíj, - fohászkodott fel László s szemét égre emelte.

S ím, halljatok csodát, abban a pillanatban ketté hasadt a tordai hegy, széles, mély hasadék tátongott László mögött. A kunok rémülten néztek bele a hasadékba. Aztán jobbra-balra tekintettek, hol kerülhetnének elébe Szent Lászlónak, de a hasadék nemcsak széles, de hosszú is volt. Messze járt már akkorra Szent László, amikor a kunok a hasadékot megkerülhették volna. Nem is kellett vágatni a királynak, szép csendesen léptetett vissza az ő népéhez.

Megjegyzés: a nép hiedelme szerint: Szent László Torda mellett harcolt a kunokkal. A túlerővel szemben azonban vissza kellett vonulnia a hegy irányába, de a kunok üldözőbe vették a magyar sereget. Szent László feltekintett az égre, és Istenhez fohászzkodott; ebben a pillanatban a hegy kettéhasadt. Szent László lovának patkónyomai a hasadék felett állítólag ma is látszanak.

VARGA GABRIELLA

**NYOLCVANÖT ÉVE SZÜLETETT SZÉLLYES SÁNDOR,
A NEVES SZÉKELY NÉPDALÉNEKES, RÍMFARAGÓ ÉS
ELŐADÓMŰVÉSZ**

Gyermekkoromban – a hetvenes-nyolcvanas években – ha az Állami Székely Népi Együttes Marosvásárhelyen vagy Gyergyó-vidéken előadást tartott, biztosan szaladtunk jegyet vásárolni és ott ültünk a várva várt esten az első sorokban. A rekesszímokat alaposan próbára tevő műsorok alatt vörösreduzzadra tapsoltuk tenyereinket – Széllyes Sándornak a dal- és táncprodukciók között el-elszavalt konferáló rímes történeteivel egyszerűen nem tudtunk betelni. Aztán hogy, hogy nem, de valahonnét sikerült kimásolnunk néhány rigmusának teljes szövegét: a húgom és a magam kézírását és Széllyes Sándor felejthetetlen humorát őrző kis kockás füzetet az esztendőök folyamán gyakran fellapoztam és manapság még gyakrabban fellapozom. Egyre csak keresem ugyanis az alkalmát annak, hogy azok is részesüljenek e páratlan élményből, akik annak idején nem látták-hallották színpadon a „humorban gazdag székely góbét”, „Székelyföld legnagyobb nevetetőjét”, „a legnagyobb székely tréfamestert” és a kolozsvári Kriterion Kiadónál 2013-ban róla megjelent emlékkötet sem került a kezükbe.

Széllyes Sándor 1932. július 4-én született Erdélyben, Maros megyében, a Nyárad menti Mikházán. Énekesi és előadói tehetségét nemcsak ő örökölte édesapjától, öccse és unokaöccse is színészi pályára lépett. Ennek ellenére ő fiatalon erdészmérnök szeretett volna lenni, azonban hiányos románnyelvtudása és szülei kuláknak nyilvánítása miatt álmát nem valósíthatta meg. A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceumban érettségizett 1951-ben. Azt követően Mikházán tanítóként dolgozott, majd munkaszolgálatos lett. Katonai szolgálatának befejezése után a marosvásárhelyi konzervgyárban kapott munkát. 1956-ban felvételizett az akkor alakuló Állami Székely Népi Együttesbe, melynek 1956 és 1988 között énekes, egy ideig pedig művészeti vezetője is volt. Az együttesrel sikeres turnékon vett részt és távoli vidékeken – az 1990-es években többek között Ausztriában, Németországban, Franciaországban, Svédországban, az USA-ban és Kanadában is – vendégszerepelt. Előadásaiiban egyedi módon vitte színpadra a szülőföldjéről hozott Nyárad menti székely humort, a furfangos észjárását, melyet előadásaiiban a táncsal és az énekkel ötvözött. Utánozhatatlan előadói stílusával adta elő a helyi körülményekhez igazított tréfás vőfélyrigmusokat, melyek világszerte ismertté tették. Felejthetetlen fellépéseiért a „humorban gazdag székely góbé”, „Székelyföld legnagyobb nevetetője” több elismerésben is részesült: megkapta a Rákóczi-díjat, a kanadai Orbán Balázs Egyesület és a csíkszeredai Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes emléklapját. 2006. január 15-én hunyt el Marosvásárhelyen, január 19-én a mikházi temetőben helyezték örök nyugalomra. 2011-ben, a szülőfalujában évente megrendezett Csűrszínházi Napok alkalmával a ti-

születére emlékszóbat avattak. A helyiségben személyes tárgyai, fényképek, oklevelek, újságcikkek és egy a hazai és külföldi turnékat, mókás idézeteit felelevenítő óriásposzter, illetve egy egész alakos fénykép kapott helyet. Az emlékszóban Széllyes Sándor dalai hallhatóak. 2012-ben a Csűrszínházi Napok felvette az előadóművész nevét, majd 2013-ban népdalvetélkedőt neveztek el róla (vö.: <http://www.kjnt.ro/ertektar/ertek/szellyes-sandor-eletmuve>).

A Kriterion Kiadónál 2013-ban megjelent a *Szerencsés jó estét kívánok e háznak...* – Széllyes Sándor emlékezete című kötet, melynek CD-mellékletén egy csokornyai népdal és néhány rigmus mellett Széllyes Sándor utóbb készült rádióinterjúja is szerepelnek. A könyv fülszövegében Tófalvi Zoltán „a legnagyobb székely tréfamesternek” nevezi Széllyes Sándort és róla, illetve hozzá így ír: „A Te szavadra, versfüzérre nemesedett rigmusaidra, sajátos népdaléneklésedre valóban összegyűlt a világ... Egymagad felértél egy együttesrel! Olyan csodálatos hangulatot tudtál teremteni, hogy egyből elpárolgott minden bánat, keserűség, gyöttrő kétségbeesés. Az immár legendás, már csak az idősebbek emlékezetében és tudatában élő Állami Székely Népi Együttesnek egyik nagy titka a Te színes, szívárványos egyéniséged volt. A közönséget csak Te tudtad ráhangolni a felejthetetlen előadásokra. Az 1990 után alakult együtteseknek – bármennyire hitelesen, a Kányádi Sándor megénekelte »mozdulat-országot« is átörökítve ropják töredékeikben is páratlanul gazdag táncainkat, éneklük legszebb népdalainkat, balladainkat – nincs egy Széllyes Sándoruk, aki vibrál, szípkázik a színpadon s a közönség elé varázsolja évszázadok és évezredek jellegzetesen magyar szellemi örökségét! Művész voltál, drága Sándor! A szónak, a lélektől lélekig áramló emberi beszédnek nagymestere. Úgy ismerted a székely és magyar néplélek titkát, mint senki más. Ott most fönny az egyre népesebb égi Székely Népi Együttesben átéltek a közel 5000 előadás, az Ázsia, Amerika és Ausztrália földjén megtett nagy utak minden élményét. Amit székely népedtől kaptál, azt ezerszeresen visszaadtad! A hangodat, a rigmusaidat, a táncaid emlékét mindenhol megőrzik, ahol megfordultál, és ahol magyarok élnek. Ringasson szelíden, mint az álom, Mikháza különös, művészetet termő földje...”

SZÉLLYES SÁNDOR:

FELFEDEZTÜK AMERIKÁT

Amit most mesélek, nagyon komoly dolog,
Nem én találtam ki, ilyet én nem tudok.
Erre Kanadában az apám tanított,
Aki '78-ban a fiának fogadott.
S mert tudós ember volt, egyetemi tanár,
Nem egy kajla fülű Nyárád menti számár,
Elmesélte nekem – ittam minden szavát –,
Hogyan fedeztük fel Észak-Amerikát.
Nem Galambos Kristóf vagy a portugálok,
Hanem Árpád népe, még az ősmagyarok.
Sajnos a krónikák nem beszélnek róla,
Pedig a magyar nép ma sem Pepsi-Cola.
Erzsébet kvinin autóztunk Dél felé,
Torontóból le a Niagara felé,
Apám feljebb tolta orrán szemüvegét,
És a volán mellől elkezdte a mesét.

Úgy történt a dolog, jól jegyezd meg, fiam,
Mert minden szavamra bizonyítékom van,
Mivel Vancouvertől le a Manhattanig
Erre járásunkat magyar nevek jelzik,
Mint otthon nálatok minden folyó, patak
Magyar nevet visel, akármit csinálnak,
A Duna, a Tisza, a Dráva, a Szamos,
A Nyikó, a Nyárád, az Olt és a Maros,
És ha Európa ezerfelé szakad,
A Hargita úgyis Hargitának marad.
Szóval, édes fiam, azt már te is tudod,
Hogy Ázsia földjén éltek a magyarok.
Csakhogy Álmos, Előd és Töhötöm népét
Az ott élő sárgák ferde szemmel nézték.
Úgyhogy menni kellett, mert nagy volt az aszály,
A viszály, a kaszály és főleg a muszáj.
Keletnek indultak, így kezdték a portyát,
Hamar el is érték az óceán partját.
Hajókat béreltek, hat hónapig mentek,
Végül Kanadában egy nap kikötöttek.
A hajókról mindent kiraktak a partra –
Sok ételmezt, italt pakoltak az útra.
A lovak ott álltak szépen felnyergelve,
A sereg glédába, csillogó fegyverbe.
Indultak is volna, de ott a sok holmi,
Nem volt az ételmezt mibe csomagolni.
„Na, édes fiaim – Árpád apánk szólott –,
Kerítsetek gyorsan kuffert, bőriszákat!
Ezt a felszerelést kárban nem hagyhatom,
Sose lehet tudni, mi vár ránk az úton.”
Gara hadnagy volt ott a legszemfülesebb,
Három óra múlva jött és jelentkezett:
„Vezérem, a dolog el volna intézve,
Nem volt könnyű eset, de nagy szerencsénkre
Segítségünkre volt egy indián haver.”
„Na és mi a helyzet? Van-e vagy nincs kufer?”
„Van, uram, van kufer, sok bivalybőr kufer.”

„Akkor mától kezdve ez a hely *Vankuver!*”
Örkény táltos késsel a botjára róttá,
S Vankuvernek hívják a várost azóta.

Haladtak Dél felé esőben és hóban,
Őzet, szarvast lóttek, halásztak a tóban.
A bennszülött népek volt, hogy ellenálltak,
De inkább futottak s mindent eldobáltak.
Aranypénzüik is volt, úgy hívták, hogy mani,
Jó volt nyeretget, kantárt, pajzsot díszíteni.
De az indiánok nem szívesen adták,
És ha megszorultak, mind a vízbe dobták.
Egy kis idő után Árpád észrevette:
Egyre kevesebb az aranybevétele.
Szólitotta Garát: „Hát a mani hol van?”
„Uram, eldobálták, mind itt van a tóban!”
Árpád Örkény táltost odaszólitotta:
„Rójad, édes szolgálóm, bicskáddal a botra,
Mivel a sok manit bedobták a tóba,
A tartomány neve legyen *Manyitóba!*”

Mire Manyitóbát elhagyta a sereg,
Hirtelen kiszöndült erdő, mező, berek.
Rengeteg vadmadár, liba, kacska volt ott,
Egy részük már fészkelte, más a tóban úszott.
Árpád kacsát akart enni vacsorára,
Két csapat kirajzott Gara parancsára.
Hamar meg is jöttek. „Megérkeztünk, uram,
Itt van a vacsora, nézze, száz kacska van!”
Árpád vezérünk egy kicsit gondolkodott,
S homlokára csapva ekképp nyilatkozott:
„Ez nem hangzik rosszul, akkor ez is megvan,
A tartomány neve legyen *Szászkácsevan!*”

Egyre melegebb lett, vígabban haladtak,
Sok-sok ismeretlen bogyt megkóstoltak.
Úgyhogy evvel kicsit meg is gyűlt a bajuk,
Mivel egy zöld bogyt elcsapta a hasuk.
Az első nagy tónál pontosan így jártak,
A hasmenés miatt szerteszét szaladtak.
Még Örkény táltos is ilyen sorsra jutott,
Minden tíz lépésre le-lekucorodott.
Nézte Árpád vezér, mi van seregével,
Gyülekezőt rendelt első kürtösével:
„Jöjjön a fősámán, vessen bükkfaszenet!”
„Sajnos tojnia kell, uram, ő se jöhet.”
Árpád apánk ezen igen jót mulatott,
S a tóparti helynek mindjárt nevet adott:
„Mert itt kellett neki lekucorodnia:
Legyen mától kezdve ez a hely *Szarnia!*”

Hatalmas víz állta el ismét az utat,
Árpád vízbe küldött két markosabb lovat,
Keressenek gázlót, mert át akart menni,
Megunta a sok nagy vizet kerülni.

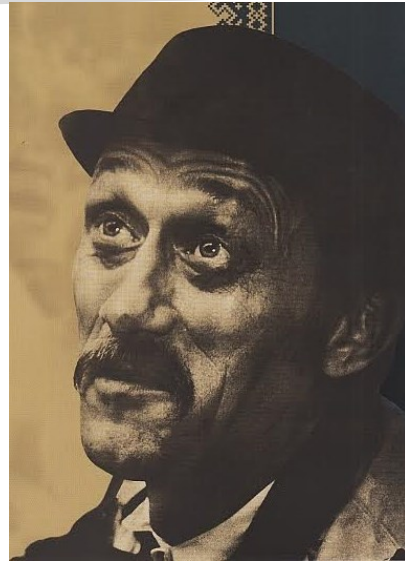

„Éri a fenekét?” „Éri, uram, éri!”
 „Menjetek még beljebb!” „Uram, már nem éri!”
 „Na, hagyjátok abba, a fene mind méri!
 De a nagy tó neve mától kezdve *Éri!*”

Kilenc napig mentek ott a nagy víz mellett,
 Mikor az Éri-tó keskenyedni kezdett.
 Már a túlsó partot is lehetett látni,
 Gara előrement átkelőt keresni.
 A sereg pontosan a part mellett haladt,
 Mikor a magyarok szája tátva maradt.
 Hatalmas, dübörgő vízesést találtak,
 Milyent Ázsiában még sohasem láttak.
 Nézik a magyarok a nagy zuhatagot,
 Ekkor Árpád apánk a fejéhez kapott:
 „Nem látom a Garát a portyázó haddal!
 Őt küldtem előre százfőnyi csapattal!”
 És akkor a túlsó, szürke, sziklás parton
 Egy kis magyar csapat tűnik fel lóháton.
 Acélfokosával integet a Gara,
 Felordít a sereg: „Uram, ni, a Gara!”
 Körben az erdők egyből megbolydultak,
 Az indián népek onnan kitértek,
 Egyszerre kiálták: „Gara! Ni, a Gara!”
 Árpád apánk erre igen büszke vala.
 Így a világ legeslegszebb vízesése
 Gara vezérünkről lett megkeresztelve.

A Niagarától Dél felé fordultak,
 Közben megint tél lett, szánokat faragtak,
 Nagy versenyt rendeztek a szikrázó hóban,
 Kinek a szánkója csúszik a legjobban?
 Volt egy derék vitéz, Patakinak hívták,
 Akinek a nevét biztos már hallották,
 Mert úgy öt-hat éve az ősunokája
 Nevjork tartománynak lett a kormányzója.
 A Pataki szánja igen messze csúszott,
 Így lett a tartomány neve *Messzecsúszott!*

Tovább lovagoltak Amerika földjén,
 És egy keddi napon, úgy április végén,
 Mikor a kikelet megette a telet,
 Kopár félszigeten vert tábort a sereg.
 Gara jelentette: „Uram, megszorultunk,
 Mindenfelé vizek állják el az utunk.
 Elöl az óceán s kétfelől mellettünk
 Két hatalmas folyó, tovább nem mehetünk.”
 Árpád körülnézett, kicsit gondolkozott,
 Megvakarta fejét és ekképpen szólott:
 „Én menhettem volna másfelé is, de hát
 Az ember úgy néha követi a lovát.
 Lovam így érezte, erre hozta orra,
 Pedig más utakon is menhettem volna.
 De most már mit tegyek, másképp nem tehettem,
 S emlékére annak, hogy tovább nem menhettem,
 Legyen a félsziget neve a *Menhetten!*”

Szélyes Sándor a
Kriterion-
könyv borítóján

Most egy fehér lovat áldozunk e helyen,
 Melyből Örkény táltos jövendölést teszen.
 Halljátok, magyarok, a fősámán szavát,
 Jövendőtöket s hadúrnak parancsát:
 Kilencszáz év múlva ezen a szigeten
 Tizenöt-milliós államváros leszen.
 Tizenegy sugárút Északtól Dél felé:
 Ebből a második lesz a magyaroké.
 Szekond ávenyűnek hívják majd az utat,
 Így mondja a jóslat, amely jövőt mutat.
 Százezer magyarnak lesz itten szállása,
 Felhőket karcoló jurtákban lakása,
 Az ötvennyolcastól a nyolcvanas sztríttig,
 A magyar templomtól a paprikás Vájszig.
 Én most megfordulok, de hatszáz év múlva
 Jó Galambos Kristóf spanyol hajóhada.
 Mi Európában építünk új hazát,
 S akkor fedezi fel Kristóf Amerikát.
 Jobban mondva: újra felfedezi,
 És amit elkezdtünk, ő majd béfejezi.
 Nyergelünk, fordulunk, Kanadán átvágunk,
 Vankuverben megint a hajókra szállunk,
 Átme gyünk Ázsián, sehol nem időzünk,
 Mert vár Pannónia, a mi drága földünk,
 Édes folyóvízzel, gazdag legelőkkel,
 Dúsan ringó, széles, nagy búzamezőkkel,
 Hatalmas erdőkkel, minek párja nincsen,
 Népünk gyarapodhat ezen a nagy kincsen.
 Ott várja jöttünket már négyszáz év óta
 Attila hun király népe maradéka.
 Porlik, mint a szikla, de most is ott székel
 Csaba herceg népe, egy maroknyi székely.
 Mert hol a Kárpátok csinál egy nagy kanyart,
 Százezer év múlva is találhatsz ott magyart.”
 Így jövendölte meg Örkény táltos szava,
 S mire lehullott a második tél hava,
 Verecke tetején csillogtak a kopják,
 Árpád apánk intett – s a többit már tudják.

CSERHÁTI VAJAY SÁRA

CELEBRATION

October 23, 1956 was an unexpected event in Hungary; its shock reverberated around the world, echoing to this very day.

When I asked my twelve year old son, George Vajay Cserháti Morley what October the 23th represented to him, he replied, "It is a celebration."

October 23, 2016. My parents, Vajay Emőke Cserháti and Cserháti Péter, donated a painting and a woodcarving of my father's to the nation of Hungary to commemorate the 60th anniversary of the 1956 Revolution. In return, the Ambassador of Hungary, Dr Ódor Bálint, invited my parents to the Embassy in Ottawa for a reception of thanks. It was a cherished and most unexpected mark of gratitude. Fortunately, my son and I also were able to attend this auspicious occasion.

On October 13th, we attended an intimate reception and a delicious five course dinner. During the dinner, my parents shared their own personal experience of the Revolution; on that fateful day, my father was sixteen and my mother was twelve, the same age as my son.

Of their memories of that fateful fortnight, I heard many of them for the first time. Dr Ódor shared his experiences growing up under the Communist yoke as a child and teenager 7th of the late 1970s and the 1980s.

At the end of the day, I felt keenly that we had witnessed history ourselves, that my parents, my son and I had attended an Event which would be remembered and cherished by all of us for the rest of our lives. It was poignant to me when my son stated, „Mama, you have taken me to Magyarország after all.” (I have been too ill for many years to take my child to Hungary). It was another cherished effect of this beautiful occasion.

Finally, Dr Ódor expressed his plans to create a permanent 1956 Exhibit Room in the Embassy, where my father's painting and woodcarving would serve as centerpieces. We were all deeply moved by his pronouncement. This expression of intent bears witness to the Hungarian government's commitment to remember and commemorate the past, to honour the quick and the dead and all who have suffered and survived.

Personally, it was an occasion of beauty, of solemnity and of purity of heart when I beheld an ex-patriate couple gratefully gift a nation, Hungary, which gifts this nation gratefully accepted.

NAGY GÁSPÁR

FÉNYLŐ ARCOK ÉS TÜKÖRKÉPEK

Kiss Iván '56-os fotórajzaira

Arcok

szemek
tekintetek

sorra nyílnak

mint az ablakok

barátaim

higgyétek el

ők mind élnek:

egy se halott!

Élnek és az arcuk fényes
a szívük meg velünk dobog
egy Föld nevű csillag
ilyenkor jobban világít
és gyorsabban forog!

Amikor a nagy

őszi ragyogásban
örökre októbert írunk...

S talán *örökre kedd van*
és a boldogságtól
könnyezünk sírunk!

Hányszor de hányszor elmondod
örökre... mindörökre... *kedd!*
Csak ez a nap őrzi meg neved
már halálotat is rábízhatsz.

És országos napsütés van
a kitárult temetőkapukban
még várakoznak ránk
a fehér krizantémok.

Miközben hömpölyög
vonul az ifjúság
rendezett sorokban
kart karba öltve...
méltósággal vonul...

Nézi a komor város
fél s talán ekképp latolgat
mit kíván tőle majd a holnap
s mit ez a megáradt elevenség

hogy látványát megörökítse
vagy mélyen szívébe rejtse...?
ha fia lánya most helyette lép
feltartóztathatatlanul

és romolhatatlan
fénylő arccal
szinte már időtlenül
ahogy a kép is kinagyul
talán már örökre így:
örökre halhatatlanul!

És a jelszavak
mint a sistersgő
gyújtózsínór
körbefutják
még patyolat
fiatal testét

hogy majd
a láng kicsapjon
szemében a vágy
fellobbanjon
azon az estén

mikor az első csepp
vére már
lehullt a kövezetre:
legyen hát
szabadság-illatú
s áttetszően tisztá
e különös
vérkép-minta...

Legyen új vérszerződés!
mert titokban mintha
évszázadok óta
semmi másra
csak erre a békés
honfoglalásra
erre a napra
készült volna!

Népvándorlást
idéző mámor
zúdul át
a lapító csöndre
szoktatott utcákon
száll magasan
annyi megszentelt
árva dallam

Himnuszol
és szózatol
könnyezve énekel
sok boldog ifjú ember
esküszik az *esküszünk*-kel
verseket röptet föl magasra
ahol a magyarok Istene lakik
frissen kibomló zászlók

lengő hajába kapaszkodik
és senki nem beszél halá-
lról
pedig már morajló
fegyverzaj hallatszik át
a Duna túlsópartjáról...

Megigéz fénylő arcuk
lám a lélek és lelkesültség
mily káprázatos ikerpár
együtt: őszinte Isten-oltár!

Mi volt a legszebb rajtuk?
távolból izzó örökmécsek
delejező gyönyörű fények
soha annyi nevető szempár

s a fogak vakuját
villogtató sok ezer száj
külön tanulmány...!

Azzal tüntettek
mint a szentek
csak énekeltek
és mentek mentek
híhető és hihetetlen
de Föltámadott a tenger
hullámozott tombolt
a föld is rengett

és az utca megnyílt
hullott megannyi fölös díszlet
zászlóból kivágott címer
tetőkről vörös csillag
levetve minden ócska billog!
a düh is olykor bevillant...

Átrendezve a város
mint a színpad
új felvonás jön
s benne új had
kezükből már ott lobog
a címerét vesztett zászló
jár körbe és kézről kézre
s ahogy ketten kinéznek...
kidugják fejüket
a kerek vászon-nyiladékon
a pillanat a nagy varázsló...
nem felejthető kép lett:
a forradalomból egy idézet!

És mennyi régtől várt varázs-szó
szabadság igazság... béke
és a másik serpenyőben
önként... zsarnokság sötétje
aminek most már végre vége!

Szavakon túli szókkal:
fényel íródik lelkünk egére.

Láttad azt a lányt
szemét elkapta már a láng!

Szerelmes volt egy diákba
sokáig hazavárták
de hiába.

Ősszel legszebbek a lányok
hajladozó gyönyörű lángok...

Egyik csak a zászlót lengette
a másik meg énekelt mellette!
A harmadik?
Ki tudja mit tett
csak gyönyörű volt
mint az ihlet.

Énekelt és szavalva
buzdított a barikádon
s a géppuska csöndbe
egy férfihang belekiáltott:
„szép húgom – imádom!”

Talán csak ezért
lőtték le orvul
jött egy tank tüzelt
s máris fordult!

S láttad a hirtelen
férfivá érett kamaszt?
Ki félni sem mert
csak éppen reszketett
ujja helyett szívével
illette a jégrúzsos
ravaszt...

de előtte arcát
mutatta hetykén
nem gondolkodott még
hősi tettén

s azon sem: talán ez volt
a dobtárban az utolsó töltény
ki volt ő: egy szent süvölvény
(később mikor már felnőtt)
bitóra küldte az önkény!

Ahogy névtelenek

a drága srácok
ők kísértették csak
igazán a nagybetűs
szabadságot!

Arcuk fénylő
most újra látod
vállukon puska
szívükben elszánt álom

állnak ott büszkén
szájukban tán az első
köhögtetően fojtó
olcsó cigaretta
de letüdőzik
s fújják a füstöt
a szabadabb csillagokra!

Mikor a ruszki tankok
kicsörömpölnek
a Körútra
a Corvin közből
a közeli halál
hidege árad szét
szibériás leheletüktől
s a fiúk láss csodát:
hármat kilóttak az ötből!

Munkások kezében
ott az újság
a barikád mögött
és a gyárkapukban
már azt olvassák
sugárzó arccal
hogyan győztek
övék az ország
végre eljött
a szabadság
s értük emel szót
velük van
ahogy kívánták
a régi-új miniszterelnök
Nagy Imre
és a kormány!

(Utóirat)

A többit tudjuk:
a napsütéses
október végi keddből
miképp lett ködülte
novemberi első vasárnap

amint az árulás szennye kiáradt
a tizenkét fényes napra
a tereken a friss sírokra
az elfagyott krizantémokra...

De az arcok velünk maradnak
de a szemek velünk maradnak
az idő ezüst orsóján a képek
visszahozott örök emlékek...

Fényeskedjenek az időben: Ámen!

(2006)

Farkas László Ottawában él, egykori '56-os, igazolt nemzetőr ötven évig nem tudott nyilvánosság előtt beszélni a forradalom eseményeiről - a személyes tragédiája okozta fájdalmak miatt.

De nem felejtett.

Bajtársával, Polgár Józseffel megírta a világ legelső emlékművének történetét, amelyet 1956. okt. 23. emlékére az Ottawa-i Beechwood Nemzeti Katonai Temetőben állítottak fel 1957. nov. 15-én.

DANCS RÓZSA

A TORONTÓI RÁKÓCZI BÁL - 2017

„Elindultam az úton, az utamon - az elfogadás felé...”

(Katona Veronika, Kárpátalja)

A minden évben Torontóban rendezésre kerülő Rákóczi Bál történelmi jelentőségű. Nemcsak azért, mert az immár szinte háromnegyed évszázada alakult Rákóczi Alapítvány fő célkitűzését következetesen teljesítve segíti a bármely világrészen élő magyar ifjúság továbbtanulását, hanem azért is, mert egyedülálló nemzeti mozgalmat indított el és példaértékűvé teljesített ki: a Magyarságismereti Mozgótábort.

Dr. Szabó Stefánia nagykövet-főkonzul, Ayklerné Papp Zsuzsa elnök, Dr. Diósady Levente, Dr. Ódor Bálint nagykövet, Takács Zsuzsanna és Diósady András
Fotó: Lukács Csaba

23 esztendővel ezelőtt, amikor Ayklerné Papp Zsuzsa ismertette a torontói magyar közösséggel a tábor ötletét, még maga sem hitte volna, hogy mára nemzedékek életét változtatja meg ezzel a programmal. Akkor, amikor az Aykler-házaspár személyes tapasztalatként élte meg azt a nagyfokú elszigeteltséget, amelybe kényszerült Trianon következtében a kárpát-medencei elcsatolt területek magyarsága – és amelyet tetézt a kommunizmus kitermelte anyagi nyomor –, eldöntötte, hogy tesznek valamit az ott élő, jövőtlen ifjúságért. És tettek! Az eredményről nemcsak az erdélyi, fel- és délvidéki, kárpátaljai és kanadai résztvevők megható vallomásai tanúskodnak, hanem az idei bálon tartott vetítéses előadás is. Ennek szövegét a Rákóczi Alapítvány ifjú alelnöke, Diósady András írta meg. A tökéletesen szerkesztett, professzionális beszámolóban nemcsak a Magyarságismereti Tábor mozzanatait ismerhettük meg, hanem a résztvevő fiatalok megható összefogását is, akik gondolkodás nélkül adományozták lábbelijüket és szeretetüket az arra rászoruló társuknak. Talán itt kell kiemelnünk a Program eddig soha nem említett egyik nagy jelentőségét: a nemzeti érzés és szolidaritás elmélyítését a kanadai fiatalokban, akik talán a táborban értették meg,

hogy valójában mi is az anyagi szegénység, mi is a nemzetiségi nyomor, amelyből annyi lelkes és tehetséges fiatal érkezett az anyaországgal ismerkedni. És mi az a lelki gazdagság, amely határok fölött átvélve összeköt minden jó szándékú magyart!

A Rákóczi Bál fővédnökei Kathleen Wynne, Ontario miniszterelnöke, Dr. Ódor Bálint Magyarország kanadai nagykövete, Dr. Szabó Stefánia nagykövet-torontói magyar főkonzul voltak, díszvendégei pedig Demeter-Pintér Mariann, Magyarország gazdasági attaséja és Kiumas Rezvanifar, a Kanadai Nemzetiségi Médiaszövetség elnöke.

Justin Trudeau kanadai miniszterelnök levélben üdvözölte a résztvevőket, kiemelve a hatvan évvel ezelőtti, az 1956-os forradalmat követően érkezett magyarság hozzájárulását Kanada fejlődéséhez. Dr. Ódor nagykövet köszöntőjében pedig a kettős évforduló jelentőségére is figyelmeztetett, amely összeköti a multikulturális Kanadát a nemzeti identitását szabadon élhető magyar diaszpórával.

Az est programvezetői, Diósady András és Tóthfalusi Zsuzsanna, remekül teljesítették feladatukat, amiért külön köszönetet mondott Aykler-Papp Zsuzsa elnökasszony, a közönség pedig vastapssal jutalmazott. Dicséretet érdemel a többi, Torontóba rendelt KCSP ösztöndíjas is, akik a házigazda szerepkörben segítettek a rendezvény sikerét.

A Magyarságismereti Mozgótábor programjának megható bemutatása mellett a Bál másik fénypontját a Rákóczi Elismerés átadása jelentette. A magyarság hírnevének emeléséért, a magyar közösségekben való részvételért, az ifjúság neveléséért ebben az évben kitüntetésben részesült Király Ilona költő, Kontra Tamás volt katonatiszt és önkéntes cserkészparancsnok, Dr. Papp Klára egyetemi professzor, valamint Perényi Csilla, a Szent Erzsébet hétfégi Magyar Iskola igazgatója. A meghatott kitüntetettek laudációját a két műsorvezető olvasta fel, a diplomákat pedig Aykler-Papp Zsuzsa elnök, Dr. Ódor Bálint nagykövet, Dr. Szabó Stefánia nagykövet-főkonzul, Dr. Diósady professzor, a Rákóczi

Vendégek, régi barátok

Magyarságismereti Mozgótábor – 2017

Alapítvány alapító tagja nyújtotta át nekik.

Az est vendégei a Kodály Együttes gyönyörű táncát csodálhatták meg, amely a magyar lakta területek táncművészetének sokszínű gazdagságát is érzékeltette. A pezsgős – Martini-s -, illetve Manhattan-fogadással kezdődő elegáns bál a finom, magyaros vacsorával és a magyar borokkal nem öncélú, csupán szórakoztatást jelentő esemény volt! Az est, amelyen a talpalávalót ifj. Magyar Kálmán zenekara szolgáltatta, teljes bevételével ezúttal is a Magyarságismereti Mozgótábort támogatja. A Rákóczi Alapítványnak ezt a nemes célkitűzését támogatják a nagylelkű adakozók, akik a csendes árverés és a tombola tárgyaival, valamint pénzadományokkal járultak hozzá ahhoz, hogy az évtizedek óta elindult program tovább folytatódjék. Mert muszáj folytatódnia, hiszen a volt résztvevők, immár a Rákóczi-családi kör tagjai, ilyen levelekben írják le életre szóló élményeiket:

„A Rákóczi Alapítvány lehetőséget nyújtott, hogy Magyarországon legszebb és legfontosabb részeit megismerjem, olyan helyekre eljussak, ahol még soha nem jártam és nem is lett volna alkalmam eljutni... Most már elmondhatom, hogy az egész Nagy Magyarországon vannak barátaim. Ezáltal sokkal többnek érzem magam, hiszen megtudhattam, hogy egyes vidékeken hogyan is élnek, mennyire nehéz a sorsuk. A szókincsünket is összehasonlítottuk és egymásnak tanítani próbáltuk nyelvjárásaink szavait... egyszerre annyi szeretet ért bennünket, hogy a pozitív feszültség ki kellett hogy törjön belőlünk... a pályázatom benyújtásakor még csak nem is gondoltam, hogy 10 nap alatt ennyi élményben lehet részem, hogy ez a közösség ennyire összetartó lehet... Köszönöm szépen, hogy ennyire széppé varázsolták a nyarunkat...” (Talpa Diana, Ozsdola, Erdély).

BÁRSONY BÁLINT ÉS GERGELY ÉVA
AZ ÖSSZETARTOZÁS DALA

Álmodtam egy barackfáról
Ami alatt mindenki táncol
Veled álltam egy hatalmas körben
A puha fűben egy harmatos réten

Kezeink összeérnek
Talpaink egymásra lépnek
Szemünkben a boldogság fénye ég

Álmodtam egy barackfáról...

Állj be te is a körbe,
Táncolj, ahogy hajt a véred
Érezd, ahogy a Föld szíve dobban veled
Mert mind egyek vagyunk

Érik már a barack
Áldott föld gyümölcse

A kezeink összeérnek...

Álmodtam egy barackfáról...

Állj be te is a körbe...

Egyek vagyunk!

VIRÁGOS VESZEDELEM

Mint a városban az emberek, falun is összevissza járnak az órák. Nem jelezhetem hát a pontos időt, amikor Ágoston, egy ládával a hátán, visszaérkezett a katonaságtól. Vasárnapra virradóra volt, legszebb tavasszal; s tudom azt is, hogy falunk felett a goromba nagy hegy sűrű éjjeli burkát éppen vedleni kezdte.

Gondolom, hajnali négy óra hét perc, esetleg kilenc van ilyenkor. Ebben az időben már kelőben vannak, akik gazdagságot visznek. Ágoston is már nyitott szemekkel találta az apját, aki nyomban és nagyot segített a végleges megérkezésén, mert az első szavával így szólt:

- Tedd le azt a ládát!

Ágoston letette a ládát, s más egyéb dologban is úgy járt el, mintha a katonaság semmit sem változtatott volna rajta. Még aludt is egy jót, künn a dúsnak ereszkedett kertben, mint valami habos és hullámzó tengeren. Délután kelt ki a zöld habokból, s mindjárt elément a házhoz, és jelentkezett a kenyér előtt, mint két évig a kapitány előtt.

- A táncba nem mész? - kérdezte az apja.

- Hát van?

Az öreg igen hirtelen tekintett Ágostonra, s az volt az arcán, hát te megbugyutult katona, tán jártatnám én a számat, ha nem volna! Aztán mégis felengedett magában, s így szólt:

- Nincsen.

- Hát akkor maga mért mondja, hogy van? - kérdezte Ágoston.

- Azért, mert valaki száz lejt adott nekem, hogy mondjam.

Most már tudta Ágoston, hogy tánc bizonyosan van. Nekibeterválkozott hát, s tatáros fekete bajuszát meghajló és tetszetős vonalba helyezte, mintha arcának egén ez lett volna a szivárvány. S mikor öltözetében is hazaivá s ünneplővé nemesedett, odafordult az apjához.

- Adjon száz lejt! - mondta.

- Előbb legyen.

- Hát ott van az a bizonyos száz.

Az öreg pillantott gyorsan egyet.

- Melyik?

- Amelyiket a híresztelésért fizettek, hogy tánc van.

Mint a szimatos róka, Ágoston is jó nyíláson keresgélt, mert a száz lejt elértem, csak hogy a hirtelen bölcsesség össze ne omoljék. Azzal el is indult a legény, hogy a község házára menjen, a vigadó nagy terembe. Mire odaért, már javában folyt a porverő multság; s csupa bokréta volt a faluháza, mert a grádicsokon, a tornác fáján és a nagy nyitott ablakokban zajongva fürtösödött a gyermekvilág és a felnőttek közül

a szedettje. Valahogy mégis utat tört magának Ágoston, s bent a szemlélők között megállott egy kicsit, hogy a leányok felett szemlét tartson. Egy ideig pattogott a szeme, de aztán lobbanva megállt egy leányon. Nagyon fiatal volt, nyúlánk és formás; fekete szoknya volt rajta s felette sárga-piros feszülő kabátka, melyet nyilván finom sáfránszálból kötött valaki. A derekán széles öv, mint a tenyerem; az övében piros szegfű, s a szegfű mellett maga a leány is egy virág, dús szőke hajával és jókedvű csillagszemével.

Úgy érezte Ágoston, hogy a jó szerencse és a balsors cicázik előtte. Hirtelen maga mellé tekintett, s hát egy vénasszony elgyönyörködve áll mellette, piros bogláracsokorral a kezében.

- Ki az a leányocska? - kérdezte.

A vénasszony mindjárt tudta, hogy melyik, de azért megszogolta előbb a piros boglárákat.

- Szász Ibolya - mondta.

- A Szász Menyhárté?

- Az.

- Így megnőtt?

- Így.

Nézte Ágoston a leányt, aki tündér is lehetett volna; s közben a vénasszony, mint a kidugott patak, tovább csermellelt Ibolyáról:

- Ugye, milyen szép? Nézd csak meg jobban! Mint a jóféle eleven tűz! S egyedül lakik, lelkem, mert az apja elment Oroszhegybe boltosnak, s reá hagyta az ittvaló házat s egyebet...

Még akkor is beszélt, amikor Ágoston odalépett Ibolyához, és a táncoltatójához így szólt:

- Add ide azt a leánykát!

- Visszavárom - mondta a táncos.

- Jól van - felelte Ágoston. - Osztán fényképet csináltatunk magunkról, s küldünk neked is.

Amíg béigazította magának a leányt, addig nem szólott Ágoston semmit, de aztán kegyesen s egy-egy kurta szóval elkezdte:

- Jól megnőttél, Ibolya!

- Esett a tavaly eleget - nevetett a leány.

- S harmat volt-e?

- Volt a reggel.

Egy másik legény jött, s elkérte Ibolyát, de néhány fordulat után Ágoston visszaragadta.

- Kapós vagy - mondta.

Ibolya nevetett, és ragyogott a csillagszeme, s égboltozata alatt érezni lehetett a virágillatot, s látni a harmat gyöngyözését. Ágoston még sohasem szerette olyan forrón a természetet, mint ahogy most. Szava azonban gyöngéd és játszi volt, mint a meleg szellő.

- Amikor este lefekszel, a ruhádat, ugyé, dióhéjba teszed?
- Oda - mondta Ibolya -, s a diót ki az ablakba.
- Nem félsz, hogy ellopják?
- Vigyáz reá az Isten.
- Egy katona nem lenne jó?

Nagyot és szépet csillant a szeme Ibolyának, de felelni nem tudott már, mert új legény lépett oda. Ágoston ki sem lépett a forgatagból, hanem forró fejjel egyazon helyben megállt, és onnét nézte Ibolyát, aki szálldosott, mint a csalfa lepke. Állott egy ideig, s érezte, hogy feszül a ruha rajta. Nem is szándékosan, de hogy mégis mozduljon valamit, jobb kezét zsebébe csúsztatta, s hát a száz lej mellett ott fekszik a bicska, mint egy alvó oroszlánfiú. Tűz futott végig a lábán, onnét fel a fejibe, s a két füle olyan piros lett, mint a tulipán levele.

Egy csepp józan esze mégis maradt, mert megfordult, és kiment lassan a teremből. Egyenesen a kocsmába ment, lassan és meggondolva leült, s egy fél liter bort kért csak úgy a levegőtől. Mégis meghallotta a kocsmáros, és odahozta neki. Mindjárt megfogta Ágoston az üveget, hogy forróságára bugyogtasson belőle, s akkor valahogy felpillantott.

Egy nyakkendős bajusztalan úrfurma állott előtte, téglaszínű házikabátban. Nézte Ágoston ezt a csupasz embert, akit még sohasem látott.

- Maga ki? - kérdezte.
- Én vagyok a tulajdonos - felelte a másik.
- S hogy hívják?
- Rezeda.
- Rezeda?! - csodálkozott a legény, majd ivott, s amikor letette az üveget, úgy maga elé megjegyezte: - Ibolya, Rezeda...

Nem tudta megállani, hátradőlt ültéből egy kicsit, felnézett a házikabátosra, és kacagva mondta:

- Az Isten látottilyent, hogy itt mindenki virágból van!

Rezeda is nevetett, majd azt felelte, hogy inkább pénzből lennének, ne virágból; s ezzel el is távozott. Ismét ivott Ágoston, majd papirost és írószerszámot kért, mert az jutott eszébe, hogy itt a bor mellett az ibolyáról verset ír. Neki is látott a finom kicsi szerszámmal, de mintha őserdei hatalmas szálfának állott volna neki, hogy abból tetszetős játékszert faragjon. Nem lehet tudni, hogy meddig küzdött a verssel, de még semmi sem volt belőle, amikor a feje felett Rezeda meggyújtotta a lámpát.

- Mennyi az ára ennek a pennának? - kérdezte Ágoston.

- Öt lej - felelte Rezeda.

A legény kitette a százlejest az asztalra, s így szólt:

- No, ebből vonja le.

Aztán egy könnyű mozdulattal kettébetörte a pennaszárat, s a fal mellé vetette.

- Adjon még egy felet! - mondta.

Ennél a második félnél sokat múlt az idő, s fülledt lett a belső időjárás is, dörgés és villámlás készülődött a mélyben. Érezte Ágoston, hogy dúló vihar jön, ha idejében nem harangoz. Kivette a bicskát, s megcsöngette az üveg oldalát.

- Mi tetszik? - kérdezte Rezeda.
- Mondja meg nekem - szólt Ágoston -, hogy hol van itt a legtöbb virág a faluban.
- Milyen virág?
- Akármilyen, csak sok legyen!

Rezeda gondolkozott egy kicsit, majd így szólt.

- A legtöbb Borostyán nagyságánál van.

- Hát az még él?

- Ajjaj! - mondta Rezeda.

- S ott mi van?

- Borostyán! Teli a kert, s az ablak előtt egy nagy fa, most van javában.

Fizetett Ágoston, majd indulás előtt még megkérdezte:

- Hogy hívják azt a nagyságát?

- Borostyán.

- Hát az is virágból van!

Rezeda nevetett, hogy itt csakugyan mindenki virágból van; s Ágoston pedig elment Rezedától Borostyán nagyságához, aki egyedül és özvegyen élt árnyékos házában, amióta meghalt Borostyán úr, a kárbecslő hivatalnok. Elsétált kétszer is Ágoston a ház előtt, melynek az ablaka nem is látszott a dús virágú borostyánfától. Amikor harmadszor tért volna vissza, megállt a kerítésnél, szétnézett, s mivel ember sehol sem volt, egy lendülettel átugrott a kerítésen. Felmászott hamar a borostyánfára, éppen az ablak előtt, s egyetlenegy gondolata volt: minél többet a virágból, borostyánt Ibolyának, az ablakába, az ajtajába, s az egész házat elborítani virággal!

- Ropp! Ropp!

Törtek a dús ágak, és hullottak le puhán a földre, s hát egyszer meggyúlt a nyitott ablakon belül a lámpa, s nagy sárga köntösben, mint egy kínai felhő, megindult Borostyánné nagysága az ablak felé. Oda kikönyökölt nagy kövéren, kandikált fel a borostyánfára, majd tulajdonosi hangon így szólt:

- Van-e ott valaki?

- Nincs! - felelte Ágoston az illatfelhőből.

Nemhogy visszahúzódott volna, hanem még jobban az ablakba nyomult Borostyánné. Úgy látszott, amint hatalmas termetével az egész ablakot eldugaszolta, mintha valami sárga szörnyeteg feküdt volna a barlangja előtt.

- Micsoda tolvajság ez! - kiáltott fel.

Ágoston jobban szerette volna tréfára venni a dolgot, de a tolvajság alatt letörött a tréfa ága, s egy kicsi bort is ivott volt.

- Menjen bé abból az ablakból! - mondta.

Borostyánné még jobban elhatalmasodott, s bögött az éjjeli illatos csend, ahogy mondta:

- Még én menjek bé?! Disznó!

Gondolta Ágoston, hogy egy kicsit megijeszti az ádáz sárga asszonyt, s arra az ágra húzódott, amelyik éppen az ablak felett a falnak hajlott. Szépen lógatni kezdte maga alatt a hatalmas ágat, hátha megijedne a nagy legyezéstől a bátor özvegy.

De csupán kettőt hajlott a virágos ág, mert a harmadikra rettenetes roppanással az ablakba zúdult, s úgy szembelegyezte Borostyánhét, hogy nagy jajdulással befordult az ablakból, s mintha suppan is volna.

Ágoston is akkorát döndült a földön, hogy amikor felállhatott, kezit-lábát nézte.

- Virágveszedelem!... - mondta a nagy baj zezugos medrében, majd leült a virágbozótba, és kacagott, mint aki nem tud okosabbat, Végül mégis gondolta, hogy el kéne menni innét, de a két csillagszem átsütött akkor a borostyánfa virágai között, és a fergeteges orgonaillatban csupa ibolya volt...

Vállára vette a lehasadt óriási ágat, elvitte és odatámasztotta Ibolyának az ablaka alá. Aztán hazament és lefeküdt. Arcáról nyugalom és boldogság áradott, olyan ártatlanul aludt. De reggel, mint a tűz, amelyik csak lappangott eddig, úgy ütött ki a virágos veszedelem.

A hó már benne volt a hangban, ahogy az apja ébresztette:

- Ágoston!

- No, tessék! - ült fel.

- Te micsináltál az éjjel?

- Hát tudják?

Tudták bizony, mert Borostyánné zúgva és békötött ábrázattal korai reggel megjelent a jegyzői irodán, s kihágás miatt feljelentést tett.

- Mingyárt jönnek a csendőrök, s elvisznek - mondta az öreg. - Nem szégyellenéd egy kicsit magadot?

Hamar felöltözött Ágoston, hogy induljon az irodára.

- Hová mész?

- Megyek a táncba.

Az öreg azt mondta, hogy álljon meg egy kicsit, mert új jegyző van, s nagyon szigorú.

- Hogy hívják? - kérdezte Ágoston.

- Akác - felelte az öreg.

Erre a legény megvakarta a fejét, és így szólt:

- Az Isten látott ilyent, hogy itt mindenki virágból van!

- Abból; s eredj, mert most szagolhatod - fűzte hozzá az öreg, mire Ágoston elment, s hát a jegyző is éppen ott volt. Köszönt neki illedelmesen, s azt mondta, hogy itt van.

- Aztot én látom - felelte a jegyző. - Mikor jöttél katonaságtól?

- Tegnap.

- S az éjszaka immár csináltál derendóciát.

- Igen, a virágokkal.

Nem volt rossz ember a jegyző, mert hosszú szidalom helyett csak ennyit mondott:

- Nyolc nap, ülni kell, kihágás miatt.

Egy másik kicsi asztalnál ott ült valami fiatal írnok, s annak odaszólt a jegyző, hogy vezesse Ágostont a börtönbe. Az írnok felállt, s biztatta a legényt, hogy menjen utána. Lent megálltak ketten, és nézték a hűvös birodalmat, amely teli volt murokkal, pityókával, mindenféle korsókkal és üvegekkel, s még két hatalmas sonka is lógott egy szegen.

- Itt jó lesz - mondta Ágoston.

- Nem jó lesz - felelte az írnok -, mert maga meg találja enni a jó sonkát.

- Én nem - mondta Ágoston.

- Biztos?

- Ha nem hiszi, akkor egye meg maga, most mingyárt, s akkor biztos, ugyé?

Nevetett a hivatalnok, odament a sonkához, nézte és nevetett.

- Magát hogy hívják? - kérdezte Ágoston.

- Trandafir - mondta a hivatalnok, és hozzátette: - Magyarul olyan, mint akit Rózsának neveznek.

Ágoston ismét megvakarta a fejét, majd így szólt:

- Én mingyárt megbolondulok, ha maga is virágból van!

Erre nem szólt Trandafir semmit, hanem kiment, s egy kicsi idő múlva a jegyzővel együtt jött vissza. Megszemlélték ketten a terepet, mondogattak egymásnak egy darabig, majd kivitték Ágostont a sonkák mellől az udvarra, s ott így szólt a jegyző:

SZABÓ LŐRINC

- Ebben az udvarban lesz a börtön.

Körülnézett Ágoston, s amikor látta, hogy a nagy burjános udvarnak a mezők felé még kerítése sincs, azt mondta, hogy itt éppen jó lesz. Meg is egyeztek, hogy az éjszakát s a nap-palt mind úgy fogja itt tölteni, mintha óriási nagy kőfalak volnának körül.

- Odagondolom - mondta Ágoston.

Trandafir és a jegyző visszamentek a szoba fogságába. Ágoston pedig ottmaradt a szabad és gondozatlan udvaron. Leült egy halomra, és arra gondolt, hogy most már mit lehetne csinálni. Kettőt talált ki, ami jónak és célravezetőnek tetszett. Az egyik az volt, hogy innét a börtönből epedő szerelmes leveleket fog Ibolyának írni, azonkívül pedig rendbeszedi ezt az elvadult tájékat, hadd legyen nyoma az ő borostyán-kihágásának itt is valami. Hozzá is kezdett rögtön, hogy mindenekelőtt a kövér és eluralkodott burjánokat kiirtsa.

Estig ezzel elmúlt jól az idő, s amikor a jegyző lefeküdt, s helyette a hold jött be az ablakon az irodába, akkor ledöntötte a hatalmas kőfalat, elvitte az első szerelmes levelet Ibolyának, s titkon az ablakába tette. Utána hazament, és azt mondta az apjának:

- Csend legyen!

Az öreg megértette a dolgot, s jó hajnalban még fel is költötte Ágostont, hogy a szolgálatot újrakezdje.

Így telt el a nyolc nap, s akkor a nyolcadikon estefelé megve-regette Ágostonnak a jegyző a vállát, és azt mondta:

- Jól viselted magadot, s ha aztán lesz valami bajod, ami ügyes-bajos, akkor gyere ide hozzám, s én neked jól megcsinálom.

Ágoston azt gondolta magában, hogy bár Ibolyát hozhatná elsőnek ide, mint ügyes-bajos dolgot; aztán megköszönte szépen a hozzá való szívességet, s szinte fájt neki, amikor szabad alkonyati időben kiment a kapun. Nem sokat tusakodott, hanem egyenesbe vette az utját, és elment Ibolyához, aki a fogság-levelekből már mindent tudott a világon.

Amikor belépett Ágoston az ajtón, Ibolyának harmatos lett a szeme, és olyan szelíden várta a legény ölelő két karját, mint-ha csakugyan ibolya lett volna, kire legszebb tavaszi napon legragyogóbban süt a nap.

Ágoston átölelte, és azt mondta neki:

- Annyi sok virág közül én az Ibolya virágot választottam.

A lány ott pihegett a vállán, és nem szólt.

- Mert az a leghatalmasabb - szólott Ágoston újból.

Erre Ibolya bólintott a csillagszemével, és azt mondta, hogy aki a virágokat teremtette, az jól elrendezett egyebet is.

EGY HÉT MÚLVA

Rá egy hét: pár óra alatt felnyüzsgött az országnyi Boly: a dermedt Dávid talpraállt s ledől a Góliát-szobor. Sipkákra bimbó nyílt! magyar! Parittyá benzint röpitett. „Hacaca!” – szólt a rádió. Éheztek a becsületet. Szabadság, itt hordozta hős zászlaidat az ifjuság! S a sírt, melyből nép lép ki, már ámúlva nézte a világ. Tíz nap szabadság? Tizenegy! Csók, szívre, minden pillanat! És nem volt többé szégyen az, hogy a magyar nép fia vagy. Tíz nap szabadság? Tizenegy! Terv forrt; gyúlt, égett minden agy. Lombikban feszült a jövőnk. S temettük a halottakat. Ablakunk mind fény, gyertyaláng! Aztán már settengő gyanuk. Még egy éj. S Budapest köré vashernyók gyűrűje szorult.

DECEMBER KÖZEPE

Aztán jaidúlt a hajnal és reggelre ránkvirradt az est. A Tízezertalpu tiport s tótágast táncolt a Groteszk: Ambrus WC-ről, vizavi akna jött és ágyúgolyó, – ágy mellől szekrény s fal kiment! „Gimbelem”, szólt a rádió. És Valami tanácskozott és aztán Ugyanaz, megint, és züllött, körben, minden a Föld züllött szokása szerint; s a talpak jártak. Nem tudom, már nem tudom, hogy volt s mi lett. Már nem tudom. De teltek a napok s az évhosszú hetek: hallottuk, Ausztriába hogy húzták a deportált Dunát s gyárakban ma is puskatüz ajánlotta a hacacát... De csak szájon csókol a perc s jó remény némítja a jajt: Nem! Rabok tovább nem leszünk! És: Isten áldd meg a magyart!

LEHOCZKI SÁRA

MIÉRT BÚSUL A BUSÓ?

A farsang őshazája Itália. Már az ókori Rómában rendeztek álarcos felvonulásokat, zenés táncmulatságokat, úgynevezett *Saturnalia* ünnepet, a téltemetés-tavaszcélzás jegyében. A mulatságok egy álló hétig tartottak, a szegényeket megvendégelték, a családtagok ajándékokat adtak egymásnak. Ilyenkor rendezték a kedvelt gladiátor viadalokat is.

Latin nyelvterületen a *carneval* szó a farsang megfelelője, jelentése a hús elhagyása. Köznyelvünk *farsang* szava német jövevény, a *Fasching* (karnevál) szóból ered, melyet valószínű, a hazai német polgárságtól vettünk át. A legtöbb országban – így Magyarországon is – vízkeresztől a húsvét előtti negyvennapos böjt elejéig, hamvazószerdáig tart a farsang. A szezon legjelentősebb napja a húshagyó kedd. Ez a népies elnevezés a szigorú előírások szerint azt takarja, hogy a katolikus hívők húsvétkor ekkor ehetnek utoljára húst.

A legtöbb közösségben és kultúrában léteznek olyan jellegzetes időszakok, amikor a fennálló társadalmi rendet, határokat, morális értékeket és normákat ideiglenesen feloldják. Mivel a mezőgazdálkodásból élő európai közösségek életében a keresztény megváltó születését egy-két hónapos munkaszünet követte, a természet téli pihenésének idején a földművesek vidáman szórakozhattak, ünnepeltek. A nyugat-európai keresztény közösségek életében éppen ilyenkor kerülhetett sor az említett visszajára fordult, farsangi időszakra, amit az egyházi emberek a középkor századaiban következetesen az ördög ünnepeként emlegettek. Érdekes módon a „gonosz” másképpen is kötődik a farsang ünnepéhez.

A középkorban úgy tartották a hiedelmek, hogy a tél beköszöntével rossz szellemek lepik el a világot, akik meggyengítik a napot, ezért a nappalok rövidebbé, az éjszakák pedig hosszabbá válnak és a sötétség lassan átveszi uralmát a világosság felett. Elriasztásukra zajos mulatságokat, boszorkányégetéseket és jelmezes felvonulásokat rendeztek. Egyes helyeken tüzes kerekeket görgettek, mert azt remélték, hogy a tűz majd újra lángra lobbantja a napot és a meleg elkergeti a hideget. Az első maszkok ijesztőek voltak, hogy képesek legyenek elűzni a halált és a hideget hozó szellemeket. Előfordult, hogy a jelmezesek halottas menetet imitálva masíroztak, elképzelhető, hogy ebből a menetelésből, vonulásból alakult ki a mai modern karnevál. A farsang jelentette az átmenetet sötétség és fény, tél és nyár között, egyfajta újjászületési rítust szimbolizált.

A 15. század óta ismertek Magyarországon a farsangi mulatságok. Az emberek, hogy felkészüljenek a hosszú böjtre, szinte kötelezően ettek-ittak. Ilyenkor tartották a falvakban a legtöbb esküvőt, az eladósorba került lányok pedig bokrétát adtak a kiszemelt legénynek, aki ha tetszett neki a lány, kitűzte a csokrot a kalapjára. Aki nem talált párra és pártában maradt, azt a farsangi időszak alatt vénlánycsúfolókkal gúnyolták.

Sok helyen tovább mentek a bántó szavaknál, az el nem kelt leányhoz fatuskót vagy azt jelképező kisebb tárgyat kötöznek, amit végig kellett húznia az utcán. A nézők közti fiatal lányok

hangosan kiabálták:

*„Elmúlt farsang, itt hagyott,
Nagylányoknak bút hagyott,
De énnékem nem hagyott,
Mert én kicsi vagyok.”*

A „vénlányok” pedig ezt kiabálták:

*„Farsang első napjába
Nem vittél el a táncba.
Ha nem vittél a táncba,
Nem öntesz meg húsvétrá.*

Elment farsang, itt hagyott,

A lányoknak bút hagyott.

Hozd el Isten másikat,

A lányoknak vígságot.

Hozd el Isten, másikat,

Vigasztalja lányokat.

Ecce neki dáridom,

A farsangot megvártam,

De vőlegényt nem kaptam,

Jaj, de hoppon maradtam.

Várom még egy farsangot,

Tán majd valakit fogok,

Ha vőlegényt nem kapok,

Apácának beállok.”

Szegeden hamvazószerdán volt szokás a tuskóhúzás, de itt férfiak húzták a tönköket. Maszkos felvonulást rendeztek, sokszor esküvőt imitálva beöltöztek és egy legény ostonnal hajtotta a menetet. A farsangkor férjhez nem ment lányok ablaka alatt különösen nagy lármát csaptak, majd a tuskót a háznál hagyták, vagy a kilincshez kötötték, miközben a következőt kiabálták:

„Ij ju, ju, ju, vén ju,

Kimarattam a farsangbu!”

A vénlánycsúfolás másik kedvelt módja volt a *kongózás*. Ez a

szokás zajscapással és rigmusok bekiabálásával járt. A beregi Tiszaháton a farsang alatt el nem kelt lányok háza előtt kolompoltak, tepsikkel, fazekakkal nagy zajt csaptak és kiabáltak:

„Húshagyó, húshagyó
Ezt a kislányt itthonhagyó!”

Nagyritkán legényes ház előtt is kiáltottak: „Árpakenyér, zabkenyér mér maradtál vénlegény?”

Egyes vidékeken, például Bereg megyében, csoportosan kihajtották a hoppon maradt lányokat a *szűzgulyára*, és a házuktól ostorpatogatással kísérték őket végig a falun, hogy mindenki jól megnézhesse őket. Előfordult az is, hogy szerelmi ajándékokat kaptak, de nem volt benne köszönet, csúf, visszataszító „kedvességek” voltak ezek, melyet ráadásul nyilvánosan adtak át. Így lehetett, hogy rongyokkal és döggel díszített májuszfát tűztek a lány kertjébe, vagy szeméttel töltött bakfazekat dobtak az udvarára. A vénlánycsúfolás szervezői általában legények voltak, a szokás gyakorlatilag kihaltak tekinthető.

A farsangi játékok másik jellegzetes, ugyancsak változatos csoportját alkotják a maszkos alakoskodások, dramatikus játékok. Farsangi álarcos játékokról már a 15. században Temesvári Pelbárt ferences szerzetes tudósít. A krónikások azt is feljegyezték, hogy Mátyás király Itáliából hozatott álarcokat, ekkorra tehető elterjedése is. Nagy farsangolás folyt II. Lajos udvarában is, ahol 1525-ben álarcosok jelentek meg, még maga a király is ördögi álarcot viselt. A 16. századtól a legutóbbi időkig fennmaradt a Cibere és Konc, vagyis a böjti és a húsételeket megszemélyesítő alakok küzdelme. Ekkortól emlegetik a *maskara* szót, amely az olasz *mascherából* ered. A farsangi maszkos alakoskodások többsége két fő típusba sorolható: falufeljáró menet, felvonulás, vagy zárt helyen, például fonóban, vagy kocsmában előadott, többszereplős, dramatikus játék.

Falufeljáró meneteket, felvonulásokat nagyobb falvakban, mezővárosokban tartottak. A felvonulók különböző zsáner alakokat jelenítettek meg, különösen kedvelt volt a cigány, koldus, betyár, borbély, vándorárus, menyasszony, vőlegény, (férfi, női ruhacsere) alakoskodó. Az állatok közül leginkább a medve, ló, gólya, kecske megjelenítése volt népszerű, ezek a maszkos alakoskodók többnyire az egész magyar nyelvterületen felbukkantak. Zárt helyeken is általában a felvonulók alakoskodói jelentek meg. A farsangi halottas játékok színjátékszerű változatai csak zárt térben kerültek bemutatásra. Szereplői: pap, kántor, halott, halott felesége, gyermekei, siratóasszonyok, sirásó és harangozó. A "halottat" a fonóban egy asztalra helyezték és hangosan siratták. Az elmúlást jelképező halált is megszemélyesítették a farsangi játékokban, az alakoskodó arcát belisztezték, testét lepedőbe burkolták kezébe kaszát adtak, hogy azt suhogtassa.

Táncházakban mai napig megjelenhetnek ezek a típusú alakoskodók Magyarországon, de általánosságban elmondható, hogy az alakoskodó felvonulások helyét átvették a jelmezversenyek, vagy jelmezes felvonulások.

A busójárás Magyarország leghíresebb farsangi szokása, amelyet 2009-ben felvettek az UNESCO szellemi örökség-listájára. Ilyenkor mai napig a mohácsi busók fűzfából faragott, ríkitó

Busójárás

színűre festett, félelmetes álarcaikban, kereplőket forgatva, kolompokat rázva vidám forgataggá varázsolják a várost, a szokás igen nagy népszerűségnek örvend.

Hogy miért búsul a busó? Talán a törökök miatt Mohácson a hagyomány eredetét a töröküzés legendájával is magyarázzák. A monda szerint a mohács-szigeti mocsárvilágba menekült őslakos sokácok (balkáni eredetű nép) megelégedve a rabigát, ijesztő álarcokba öltözve, maguk készítette zajkeltő eszközökkel, csónakokkal átkelve a Dunán az éj leple alatt kizavarták a törököket Mohácrról. A történetnek valószínűleg nincs alapja, mivel Mohács 1687-ben szabadult fel a török uralom alól, és a sokátság nagy arányú betelepítése csak mintegy tíz évvel ezután kezdődött meg. A busójárás alatt a beöltözött emberek "bao-bao" kiáltással és kürtszóval, kolompokkal járták végig a házakat, udvarokat és körbejárták az állatokat, majd hamut szórtak szét a portán. Ettől azt remélték, hogy távol tartja a gonosz szellemeket. Az utcán pedig a nők haját húzgálták, hogy minél nagyobbra nőjön. Az ünnepség fénypontja volt a főtéri viaskodás a férfiak között, ami régen a férfivá avatást jelentette. Maga a menet három csoportból áll a mai napig, tagjait itt is alakoskodóknak nevezzük. Az első csoportot a sajátos faálarcot, kifordított bundát viselők alkotják, ruházatukat esetleg kiegészíthetik szalmával töltött fehér gatyával, valamint kereplővel. Ehhez a csoporthoz tartozik még a menet egyetlen kürtje is, amely kettő-négy méteres. A második csoportot a maskarák alkotják, nekik nincsenek faálarcaik. Végül, az utolsó csoport a bekormozott arcú "jankeléké", ők viszik a hamuszákot.

A műsor további fő elemei: a partraszállás, és a koporsó vízre bocsátása. A partraszállás során a túlparti – ahogyan a helybeliek mondják – „Szigetből” eveznek át ladikokon a busók. Ezután a jelmezesek a Kóló térről a főtérre vonulnak. Sötétedéskor, a farsangi (télbúcsúztató) koporsó vízre bocsátása után az egybegyűltek máglyagyújtással égetik el a telet és a főtéren körtáncokat járnak.

CSINTA SAMU

A REMÉNY, HOGY VAN TOVÁBB
(BESZÉLGETÉS ALBERT ERNŐVEL, A SZÉKELY MIKÓ
KOLLÉGIUM NYUGALMAZOTT IGAZGATÓJÁVAL)

Fotó: Albert Levente

Másfél évtizeden át volt nagy tekintélyű igazgatója Háromszék legrangosabbnak tartott középiskolájának, pályáját az iskola kultúracsoportjának megteremtése, a legendás házi dolgozatok és helyesírási felmérők, no meg az 1975-ös „plakátforradalom” szegélyezi.

Egykori diákjaként sokszor felmerült bennem: vajon ez a roppant szigorú ember hazaérve kabátjával együtt az igazgatói tartást is szögre akasztja?

Ennyire félelmetes lettem volna? A fegyelmet még a csíkszeredai gimnáziumból hoztam magammal, ott nagyon megkövezték a diákoktól. Nem készültem tanárnak, ám az egyetemen a gyakorlati tanítások idején annyi értéket olvashattam ki a gyermekek szeméből, hogy mégis a tanári pályát választottam. A moldvai csángókat akartam magyarra tanítani, fellelkesedve, hogy a Magyar Népi Szövetség megszervezte az ottani magyar oktatást. A kihelyezéskor Márton Gyula dékán elnevette magát: eddig mindenki tiltakozott Moldva ellen, most meg, amikor akadna egy ember, aki önként menne, már senkit sem küldhetünk, mert nemrég érkezett az értesítés, hogy megszüntetik a magyar oktatást. A felkínált két tanári hely közül Nagyváradnál szemben Sepsiszentgyörgyöt választottam. A tanfelügyelőségen viszont azzal fogadtak, hogy nincs hely a Mikóban, de kineveznek a köpeci iskolába. Bartha János ajánlására aztán – mint táncolni is tudó ember – a 3-as számú iskolába kerültem, de nem sokáig maradhattam, hamarosan kineveztek a Mikó esti tagozata igazgatójává, majd 1957-ben, nem egészen huszonöt évesen az egész iskola élére. Akkor döböntem rá, mi vár rám: a helytállás kötelessége, a sok gyermek iránti felelősség, hogy szót kell érteni a tanári karral. Bár korábban sem volt tőlem idegen a rend, a pontosság iránti

igény, a helyzet óhatatlanul megváltoztatta a magatartásomat. Soha nem volt ez álarc, amit csak a külvilág előtt viseltem, ez voltam, ezzel váltam.

Ezzel párhuzamosan pedig a Székely Mikó Kollégium történetének egyik leghosszabban „regnáló” igazgatója. Pedig nem indult túl jól. Az 1956-os események utórezgéseként 1958-ban letartóztatták az iskola hat diákját és Eröss János tanárt. Sokat tépelődtem: vajon meg tudtam volna-e akadályozni, hogy így alakuljon? Persze rögtön rohantam a pártbizottságra, kértem, bízzák rám, elrendezzük. A hangnem azonban, amelyen beszéltek velem, jelezte: ők tudnak még valami olyat, amit mi nem. Le is váltottak, a leánylíceumba helyeztek, majd 1960-ban visszahívtak, onnan vonultam nyugdíjba 1996-ban. Rengeteg és sokirányú feladat háruult akkoriban az iskolára. Mindig is vallottam, hogy a tanár feladata nem korlátozódik az órára való felkészülésre, illetve az óra megtartására. Ennek jegyében vezettem be a házi dolgozatokat, amelyek révén a diákjaimat arra próbáltam rávezetni, hogy egy tanéven át önállóan dolgozzanak egy témán, s abban lehetőleg örömeiket leljék. Kezdetben irodalomtörténettel foglalkoztunk, írók életével, a diákok még leveleket is küldtek az íróknak, közel ötven ilyen levelezés vár még feldolgozásra. Az 1960-as évek elején jelentkezett aztán egy Nagy Róza nevű lány, hogy ő inkább a háromszéki népviseletről, varrottasokról írna, már gyűjtögetett is néhány környékbeli faluban. Én egyetemista koromban foglalkoztam népköltészetgyűjtéssel, s amikor a Háromszéki népballadák című kötet kiadásának ötlete is felmerült, már kimondottan azt kértem a diákoktól, hogy balladákat gyűjtsenek. A könyv anyaga jelentős mértékben a diákok munkájából állt össze.

És mi történt azokkal, akiket a Fennvaló nem „vert” meg a betű, az írás iránti érdeklődéssel?

Az önállóságra való nevelés nem jelentett kizárólag irodalmi tevékenységet, az is a céljaim közé tartozott, hogy keresgélésre, kutatásra készítsem őket. Hiszen minden irányból azt érezkelhette az ember, hogy el akarják feledtetni a történelmünket. Stanca propagandatitkár például a nyomdában állította le az iskolamonográfia kiadását, mert, úgymond, túl sok a történelem benne. A faluról származottaktól elsősorban saját településük történetét kértem számon, a szentgyörgyiektől az utcanévek történetének felkutatását, térkép készítését. Albert István mai belgyógyász főorvos Dani Árpáddal két nyáron át kerékpáron járta a háromszéki vártemplomokat, várromokat, felmértek, fényképezték, ebből az anyagból született a roppant sikeresnek bizonyult Várak és vártemplomok című kötet.

Az egyre több korlát közé szorított korban intézményvezetőként bizonyára sok kompromisszumra is kényszerült. Mi fájt leginkább?

Az idők során többször elhangzott, hogy a Mikó nem a legjobb helyen épült: a városközpontban vagyunk, nincs hely bővítésre, szűk az udvar. Ujjvárossy József, a Székely Mikó Kollégium és a Református Egyházmegye főgondnoka a múlt

század elején azért adományozta az iskolának a tulajdonában lévő kertet, hogy majd oda költöztetik az iskolát. Ezt jeleztem is Király Károly első titkárnak, aki kezdetben beleegyezett, hogy kezdjük az egészet a fiúbentlakás építésével, pénzt is ígért a munkálatokhoz. Egy évig nem történt semmi, aztán hallom, hogy pártaktivistáknak szánt lakótelepet építenek oda. Szóvá is tettem egy gyűlésen: Király elvtárs, mi ebben az ügyben már megegyeztünk... Sajnos, semmi sem lett belőle, ma is bosszankodom, valahányszor arra járok. Más léptékű volt, mégis csalódásként éltem meg, amikor 1971-ben telefonáltak a pécsi Leöwey Klára Gimnáziumból, hogy nem tudják fogadni az iskola küldöttségét. Nagyon készültünk, valamenyi utazási engedélyt beszereztük, a kultúr csoport már túl volt a színházban tartott főpróbán. Később derült ki, hogy a pécsi-ek egy nagy szocialista hadgyakorlat miatt voltak kénytelenek lemondani az utazásunkat, amit aztán a '72-es tavaszi vakációban póoltunk.

Igazgatósa egyik forró pillanatát a mikós diákok 1975-ös plakátragasztása jelentette. Hogy élte meg a sorstragédiákba torkolló eseményeket?

Egy novemberi reggelen azzal fogadtak az iskolában, hogy az éjszaka folyamán néhány tanulónkat elfogta a Securitate. Közöttük Hervai Zoltán tanárunk leányát, Katalint, a csoport vezetőjét, a nagyborosnyói iskolaigazgató fiát, Jakab Lehelt, később a fiamat, Leventét is kapcsolatba hozták a diákok mozgalmával. Felkerestem a Securitate megyei főnökét, Ioan Hancheșt, a tanulók hollétéről és tetteiről érdeklődtem. Meglehetősen rideg és kimért volt. Most vizsgálják az ügyüket, majd bővebben is tájékoztatnak – közölte. A fiam elmondta, hogy diáktársai őt is meghívták a gyűlésekre, de mivel edzésre kellett mennie, nem tudott részt venni, többször aztán nem hívták. Ettől kezdve arra számítottunk, hogy őt is beidézik. Késő esténként gyakran hallgattuk a pattogó lépéseket, hosszasan figyeltük, csengetnek-e lakásunk ajtaján. Egyik este az iskolánkba civilben bejáró tiszt – sokáig azt hittem, hogy KISZ-aktivista – csengetett az ajtónkon. A főnöke arra kér, mondta, menjek vele a székházba. Amikor a tömbház előtt megláttam a fekete Volgát, belém villant, vajon visszajövök-e még. A Securitate épülete előtt kísérom kiszállt, nemsokára megérkezett a főnök helyettese, Aulich Sándor, arra kért, menjünk be az iskolába, meg akarja nézni a térképeket a földrajzszertárban. Minden tömböt átnézett, néhányat félretett, amelyekben a diákok ceruzával vagy tintával Erdélyt külön országgént tüntették fel. Egyik délelőtt a fiammal együtt kellett bemennünk a Securitatéhoz. A fiamat magával vitte egy tiszt, engem a főnökhelyettes hívott be egy másik irodába. Elmondta: a tanulókat ebben az épületben tartják fogva, zajlik a kivizsgálás. Közölte, hogy a fiamat is hívták a gyűlésükbe, tudtam-e róla. Amikor elmondtam, hogy néhány napja értesültem róla, be is fejezte a kihallgatást. Egyértelmű volt, hogy mindent tudnak, csak az ellenőrzéseket végzik. 1976 tavaszán tájékoztattak arról, hogy a tanulókat szabadon engedik. Az ügyben hozott ítéleteket – négy diák kicsapását – a tantestület előtt tartott gyűlésen jelentették be.

Ez az esemény jelentette az ön igazgatói pályájának végét?

is, a tanév végén önt is „kicsapták”.

Ennek azért egyéb előzményei is voltak. Az előző tanév kicsengetési ünnepségén megjelent Izsák Ferenc főtanfelügyelő is, aki a búcsúztatóbeszéd elhangzása után odajött hozzám: „A beszédedben egyszer sem hangzott el a főtitkár elvtárs neve” – mondta. Azt feleltem, nem szükséges minden alkalommal ismételtetni a nevét, ilyenkor az eredmények a fontosak, az arra érdemes tanulók nevének felolvasása. „A tegnapi kézdivásárhelyi ünnepségen Kiss Lajos igazgató tiszser említette beszédedben Ceaușescu elvtárs nevét” – érvelt. Ezt már alig tudtam szembenevetés nélkül megállni: még ezt is megszámlolja, nahát! Az 1975-ös tanévkezdés előtti napon az egyik tanfelügyelő azzal érkezett az iskolába, hogy a főnöke el akarja előzetesen olvasni az évnyitó beszédem szövegét. Azt feleltem neki: mondhatnám, hogy még nem készítettem el, de megmutathatom, itt van. Mondja meg a főnökének, ha meg akarja hallgatni, jöjjön el az ünnepségre. Nem értem ezt a bizalmatlanságot, de amíg igazgató vagyok, ilyen kérésnek nem teszek eleget. Ugyanazon az őszön az oktatási minisztérium tizenöt tagú csoportja ellenőrizte iskolánkat. Azt tapasztalhattuk, hogy bizonyos céllal és nagyfokú előítélettel érkeztek. Az iskola eredményeiről általában elismeréssel nyilatkoztak, de kifogásolták a szocialista szellemben való nevelés hiányosságait. A folyosón ott álltak még a szekrények, amelyekben az iskola megalapításának 110. évfordulója alkalmával közel száz mikós vendiák munkásságát mutattuk be. A csoport vezetőjével ismertetnem kellett az egykori diákok tevékenységét. Amikor megtudta, hogy Makkai Sándor Magyarországra távozott, hiába bizonygattam, hogy kiváló író. Nem beszélve Bihari József vagy Kiss Manyi érdemeiről. Bár Domokos Géza és Beke György, akkor Bukarestben élő írókról is beszélünk, ők is képtelenek voltak ellensúlyozni az elődök megítélését. Az értékelőn többször is elhangzott, hogy a múlt felé fordultunk, nem látjuk a szocialista jövőnket, ez a káros szemlélet pedig nem szolgálja a szocialista nevelést. A plakátragasztást nem is említették, a kádercsere jegyében leváltottak, helyemre Izsák Ferenc érkezett.

Mostanában mi foglalkoztatja leginkább?

Az, hogy sehogy sem akar kialakulni valamiféle emberi viszony a többségi nemzet és közöttünk. Nem akarják megérteni, hogy mi emberként akarunk itt élni, s az unokáink is. És éppen emberségünkben aláznak meg bennünket azzal, hogy a szimbólumaink, a magyar feliratok ellen indított buta perekben élnek ki magukat sovíniszta, korlátolt emberek. A pápa hetven nyelven mondja ki a béke szót, a mi nyelvünk pedig ma is sértő ebben az országban. A bűnös ember mindig félti a napjait, mindig retteg valamitől. Bizonyára érzik ők is, hogy itt valami nagy bűn lappang. Ha megbecsülnének, talán még a román csapatnak is tudnék drukkolni egy meccsen, de így képtelen vagyok mást kívánni, mint hogy verjék meg őket.

És a saját „bűneivel” milyen viszonyban van?

Nem titok, engem vallásos szellemben neveltek, Dánfalván ministrálni jártam, de még a gimnáziumban is néha. Aztán

hívtak a diákszövetségbe, igazából nem is tudtuk, mi az, de izgalmasnak tűnt, kultúrfelelős voltam, szerettem, amit csináltam, alkotásnak tekintettem. Az egyetemen egyszerre vad jelszóvilágban találtam magam, milyen harcos, lendületes fiatalok ezek, gondoltam, eleinte még csodáltam is őket. Azokban az években egészen természetesen alakult ki egyfajta egyházellenes hangulat, sokan és vehemensen követelték a templomba járó két-három kollégának az IMSZ-ből való kizárását, ami az egyetemről való kizárást is jelentette volna. Aki szembe fordult ezzel a hangulattal, azonnal magán találta az opportunistát, a nem elég forradalmár, a megalkuvó bélyeget. Abban az időben egy ideig IMSZ-kari titkár voltam, alig tudtuk megakadályozni ezeket a kizárásokat. Én mindig, később igazgatóként is károsnak tartottam a nyílt vallásüldözést, de nem jártam templomba. Azóta sem, akkor sem, amikor 1990 után sok korábbi ádáz vallásüldöző hirtelen egyházi előjáró akart lenni. Szegény édesanyám mindenesetre élete végéig imádkozott fiai lelki üdvéért.

Aki önnel találkozik, a hajdani szigorú igazgató úr helyett ma egy kedves, szinte joviális öregurat lát. Mi a titka?

Hát kérem, nagydolog az unoka. Az ember mindig keresi, hogy mi volt, honnan jött. Nagyszüleim harisnyás dánfalvi földműves emberek voltak, szüleim rengeteg áldozatot hoztak értünk. Mátyás unokám érkezésével az életünket látom folytathatónak, csak reménykedve, örülve tudunk beszélni róla, a csintalanságát, a szófordulatait rájuk egész nap. Mindent megváltoztatott, okoskodik, minden érdekli, rombol is, de mindenekelőtt annak reményét táplálja, hogy van tovább.

(Háromszék, 2017. február 18.)

Kedves volt magyartanáromnak, kollégámnak Kosztolányi Dezső versével kívánok további hosszú életet, egészséget, örömet családjá körében - szeretettel és hálával:

Dancs Rózsa

TANÁR AZ ÉN APÁM

Tanár az én apám. Ha jár a vidéki városban, gyermekek köszöntik ősz fejét, kicsinyek és nagyok, régi tanítványok, elmúlt életükre emlékezve, lassan leveszik kalapjuk. Mint az alvajárók, kik másfelé néznek. Hentesek, ügyvédek, írások, katonák, s olykor egy országos képviselő is. Mert nagy az én családom. Nagy az én családom. Kelettől nyugatig, nyugattól keletig. Nagy a mi családunk. Mikor vele megyek, fogva öreg karját, vezetve az úton, a szívem kitágul, s szívek közt énekel elhagyatott szívem. Az én édesapám az emberek apja, s én az emberek testvére vagyok.

MÉSZELY JÓZSEF

ANYANYELVEM

Örökül
édesanyámtól kaptam,
hogy vigyázzak rá,
soha el ne hagyjam.

Édesanyám
nem csak szavakat adott,
de talpam alá földet is,
amelyen óvón állhatok.

Anyanyelvem olyan,
mint a sejtelmes mélység,
mint a fölénk boruló
véghetetlen kékség,
olyan áradóan illatos,
mint a kora nyári rét, a tisztás,
és olyan színes,
mint az álomkép villanás,
s patkó is, a szívembe sütve,
hogy velem dobogjon
mindig szerencséje.

Néha oly könnyű,
mint a szélben kavargó hópihe,
mely arcom lázrózsáját hűti le.

Néha, ha nyers a gondolat,
oly nehéz, mint a vaseke,
de akkor is, ha mar, gyötör,
sértése nyomán
az óriási bánat is
törpeként tündököl,
hisz csapongó,
mint a kamasz szerelem,
de soha, mégsem szertelen,
mert hordja a születés gyötrelmét,
a múlás kínját,
s a lelkünk minden áhítatát,
zsoltáros fohászat.

Néha úgy érzem, olyan ismerős,
mint az édes gyermekem.
Néha meg mindennap
csupa titok és rejtelem,
de mégis, mégis
csupa összhang és lüktető zene,
hogy érezzem, egy vagyok vele.

DANCS RÓZSA

MEGYEK FÁKLYÁT GYÚJTANI!

Mint egy hajdani lúdasmatyai, elindult egy legény a faluból. Hová? Merre? Maga sem tudta, de valahogy el kell kezdeni-alapon kezébe vette a vándorbotot – Nyírbéltek határából még visszaintegetett szemüket törülgető családtagjainak és falusfeleinek... És Kovács nagyapának, aki „*nagyon is tudta, hogy az idegenben mi vár rám.*” Hogy ötvennyolc esztendő után úgy térjen meg – immár nem az egykori „Zsuzsi vonaton”, hanem repülőgépen –, mint ama harmadik királyfi, akinek sikerült legyőznie a hétfejű sárkányt – ha nem is egy egész királyságot kapva jutalmul, hanem a tudás birodalmának „csak” egy darabkáját. Amelyben az ő fáklyája lobog...

Miska János legújabb könyvét úgy veszi kezébe az olvasó, hogy a lapokról majd ismerős sorok köszöntenek vissza, hiszen már mindent tudunk a szerzőről... A Bevezetőben ő maga figyelmeztet arról, hogy meglepődhetünk... Mert azt tudjuk-tudtuk, hogy nincs nála hitelesebb tudója, krónikása a kanadai magyar kulturális értékeknek, de az élete, munkássága apró, a feledés homályából előkapart morzsáiból összeállt kép szinte egy ismeretlen Miska Jánost mutat be.

Egy régebben leírt gondolatomhoz azonban most is ragaszkodom: ő az, aki „közöttünk különb a többinél” (*Napsziget, 2004.okt.10.*) Ezt az állításmat kiegészítem egy személyes vallomással is: Kanadába érkezésem után Miska Jánostól tanultam a legtöbbet! És tanulok most is: 1956-os interjúkötetemen dolgozva figyelmező tekintetét távolról is a munkámon érzem, a történelmi kuszaságok között botorkálva a világosság felé segít, hogy elkerüljem az olykor nagyon szubjektív ferdítések veszélyeit. Tudós ember szigorúságával, onnan, a hazai, békásmegyeri domboldalról is „anyanyelvünk végvárait becsülettel vigyázza.” (*Napsziget, 2003. február 11.*)

A meg-nem-alkuvás mesterpéldánya a *Megyek fáklyát gyújtani* c. életregény, amelyet a Kanada-kutató jóbarát, Koltay Gábor unszolására alkotott meg a pályára csúcsára érkezett író. Koltay nagyon tapintatosan közelíti meg interjúalanyát, egyszerű, apró kérdésekkel indít, engedve, hogy Jánosban az emlékek felszabaduljanak. Amikor már végigjártuk Nyírbéltek minden zegét-zugát, amikor megismertünk mindenkit a szűkebb, majd tágabb a családból, akkor egyre szélesedik a kalandozások területe, hogy a kérdező szándéka a legtökéletesebben megvalósuljon: nemcsak egy ember sorsát, hanem a harmincas évek magyar embereinek az életét is megismerjük, mert a szabolcs-szatmári Nyírség akár Magyarország keresztmetszetének is felfogható. A ligetaljai futóhomokbuckákat nem a XX. század szelei fűjták oda, hanem már jóval korábban, az Árpád-korabeli vándorlások egyik megkapaszkodó helye volt. Miska büszkén említi, hogy falujának római katolikus temploma az Aranybulla évében épült, 1222-ben, csupán hét évvel az angol Magna Carta után. Tehát nyugodt szívvel összekapcsolható a nyírségi kulturális erecske az európai történelem nagy folyamatával. De nemcsak az a bámulatos, ahogy a vidék messze földről hazatért fia

ilyen természetes könnyedséggel helyezi bölcsőhelyét a nagyvilág építőkövei közé, hanem az is, ahogyan felidézi gyermek- és kamaszkorának minden apró mozzanatát, a hangulatokat, érzéseket, a másoktól hallott vagy közvetlenül átélt, átlagos ember vagy –palánta számára jelentéktelen jeleneteket. Sok tájegységünkön a gyermek csak fiút jelentett, Csikban a még ma is ismert a vicc szerint „az asszony nem ember, a leányka nem gyermek,” ezt a Miska-gyerekek is ismerték: a család elsőszülöttjének, Emikének az érkezésekor az édesapa borba fojtotta családottságát, hogy aztán később született négy fia mellett a kislány legyen a kedvence. De ugyanígy az egész kárpát-medencei magyar életkép tekint vissza ránk a téli esték fonóival, a vasárnapi templomba vonulásokkal, a nótás, mesés-anekdotázó szomszédolásokkal. A „Kora tavasztól késő őszig” tartó mezei munkálatoknak bukolikus hangulatot kölcsönöz az a szeretet és természetesség, amellyel a nyiladozó elméjű gyermek magába gyűjtötte az élményeket, nem törődve azzal sem, hogy „*A hűvös tavaszon és ősszel kifűjta lábunkat a szél, aratáskor felhasználta a tarló.*” (21.o.) Maradandó tapasztalatként maradt meg benne a máriapócsi búcsú is, amikor „*lehúztuk a lábbelit, összekötöttük a cipőfüzöt, s a cipőt a vállunkon általvetve siettünk a következő falu széléig... Tiszteletünkre megkondultak a tornyokban a harangok...*” Gyermekkorának minden mozzanatáról úgy mesél, hogy azokban az olvasó sajátmagára ismer: „*3-4 éves lehettem, amikor apám már betlehemes, csillagos, kántálós karácsonyi játékokat tanított meg nekem, amelyeket ketten adtunk elő. Én voltam a beköszöntő, apu volt a csillagos...*” A szentimentalizmusnak, hatásvadászásnak nyoma sincs ezekben a – bennem például – nosztalgiát keltő leírásokban. A szülőktől örökölte a „későbbi szolgálat-jellegű kezdeményezéseket”, az édesapától, aki „az élet gyakorlati felfogására igyekezett nevelni, (holott) ... ő maga is hajlott az ábrándozás, a szellemi élet felé...” Az édesanyától, akiről „*Mély emóció nélkül nem is tud(ok) emlékezni...*”, aki „*Rendelkezett valami különös, látnoki érzéssel.. A napi küzdelmeiben is megőrizte profétikus látását gyermekei sorsát illetően.*” Az indító szülőföldről vallotta, hogy a „*Szülőfalum védettséget, biztonságérzetet jelent a számomra; színes vasárnapi vecsernyéket, kellemes téli szokásokat, a csizmájukról, kucsmájukról, nagykendőjükről havat verő, hangosan dübörgő téli estézőket. Szép iskolás órákban mit nem adtam volna a régimódi élet egy-egy hátramaradt varázsáért, a haza igyekvő szekerek kotyogásáért, a csordacsürhe kavargásáért, egy jó karikás ostorcserdítésért, vagy egy kacskaringós kanász kürtölésért.*”

Ebben a könyvben tudtam meg Miska János életéről azt is, hogy Kanada neve számára már akkor is ismerősen hangzott, amikor végső elhatározásra jutott: nyakába veszi a világot. Pici korában már tudta, hogy anyai nagynénje és családja, „Annuska néniék” Kanadába vándoroltak, a Kanadát-járt jó szomszédtól, Lajos bácsitól hallott történeteket pedig le is jegyezte. De a kanadai kivándorlást megelőzte a második világháború, a bécsi döntés, a zsidók elhurcolása, az orosz megszállás, a tsz-zés, az államosítás – és Rákosi Mátyás. Az

akkor már Hajdúböszörményen tanuló eszes, ambíciós gimnazistát bár nagyon bántotta a családját és a falubelieket sújtó kommunista nyomor, a kilátástalanság, akarata és elszántsága a könyvek felé hajtotta. Érettségi után az ELTE-re került, újságíró és összehasonlító irodalom szakra. Majd jött 1956. október 23., amihez szerinte „*hasonló még nem történt a világon... Pest utcáin rengett a föld a militarista alakulatok, a nehéz lánctalpasok, nehézfegyverek dübörgésétől. Ki hitte volna, hogy ez a fényesre „suvickolt,” arrogáns államgépezet kártyavárként omlik majd össze, pár óra leforgása alatt, az írók, diákok és munkások tüntetése nyomán... Magasztos érzés volt újra egymásra találnunk a Petőfi- és a Bem-szobornál, az Országháznál. Persze mi nemigen tudtuk átlátni az eseményeket, de azt reméltük, hogy a Szovjetunió elfogadja a kilépésünket. Amúgy hiba volt bejelenteni, hogy kilépünk a Varsói Szerződésből. Az olaj volt a tűzre.*” (68. o.)

Aztán a menekülés... De nem végleges szándékkal! Amikor kiderült, hogy mégsem vezet visszafelé út, akkor eltökélten megfogadja magában: „... a magam erejéből” fogok „új életet kezdeni...” (76. o.)

Koltay Gábor emígyen előlegezi meg Miska kanadai pályafutásának a lényegét: „*Néked úgy rendeltetett, hogy jószolgálati missziót teljesíts külföldön, és így öregbítsd a magyar népet és a kultúra jó hírét; Isten adta tehetségeddel ércnél maradványosabb emlékművet állíts hazádnak és magadnak...*” (77. o.)

„*Mint egyetemi hallgató rájöttem, hogy a befogadó Kanada majdhogynem semmit sem tud a magyarságról – magyarázza meg Miska János barátja summázását -, holott a németekről, lengyelekről, ukránokról, de még az észtekről is nagy bibliográfiák voltak, a magyarokról akkor még semmi. Ugyanakkor rácsodálkoztam, hogy milyen gazdag kultúrája van itt a magyarságnak, hiszen Kanadába a magyarok zömmel az állandó letelepedés gondolatával érkeztek.*” (102. o.)

A fiatal, önérzetes, immár könyvtárszakot végzett szakember életét szentelte arra, hogy ezt a hatalmas ürességet kitöltse – a maga és honfitársai, sőt az egész magyar nemzet gazdagítására, dicsőségére. Most is igaznak érzem valamikor megfogalmazott állításomat róla: mint könyvtáros a legjelentősebb és legmegbecsültebb kanadai szakemberek egyike, aki úttörőként egyesítette a hagyományos és az automatizált technikai módszereket a könyvtárak rendezésében. Munkájának eredményét nemcsak az albertai egyetemi, illetőleg minisztériumi könyvtárak élvezhették: Ottawában 1983-tól nyugdíjba vonulásáig federális könyvtárhálózati igazgatóként járult hozzá az információs forradalom kibontakozásához. Módszertani kézikönyve az egyetemi könyvtárszakos hallgatóknak továbbra is nélkülözhetetlen forrásanyaga. És továbbra is igaz Borbándi Gyula Emigráció és Magyarország c. könyvében olvasható véleménye, hogy „Nincs a nyugati magyar irodalomnak olyan rendezett tárháza, mint a kanadai-magyar, köszönet Miska János munkásságának. Összeállításaiából képet nyerhetünk az angolul és franciául publikáló, főleg fiatal, magyar származású szerzők műveiről és a magyar képző- és zeneművészekről,

valamint a tudósok munkásságáról...”

A kötet második felében ismét olvashatjuk elbeszéléseit, a kanadai magyar irodalom téma- és műfaji összefoglalását – összességében a gyönyörű kiadvány alapmű, amit nemcsak élvezettel, de hasznosan forgathatunk mindannyian.

„Egykori gimnáziumi tanára, dr. Papp Béla „univerzális embernek” nevezte Miska Jánost, aki íróként, szerkesztőként, könyvtárosként minden elérhető begyűjtött az egyetemes magyar szellemi kincsestárba. Olyan nyitott szemmel és szívvel élte-éli meg kanadaiágát, hogy közben mindig magyar maradt, mint egy modernkori Mikes Kelemen. Magyarsága mindig az „adhatás gyönyörűségében” öltött testet: hatalmas tudását nemcsak az otthoni, hanem a nyugati magyarsággal is megosztotta. Rendkívüli tudós és jótollú író, műfordító és – Demmer Györgyöt idézve – „mindig tapintatos, mély, humánus érzés,” önzetlen ember.

Az évek során saját magam győződhettem meg arról, hogy János emberi kiválóságának egyik titka a szakmai sokoldalúság, a másik pedig a jó értelemben vett ambíció, a kitartó bizonyítani akarás. Mert hiszen „a magyar sem alvalóbb, mint más”! (D. R., *Napsziget*, 2003. február 11.)

Fotó: Szász Marcell, Obudai Anziksz

Fáklyát gyűjtött Miska János, miközben életének színes mozaikját ismerhetjük meg a kötetében, amely sorsának különböző állomásain kalauzolja végig az olvasót. Ezek a stációk érzékletesen szemléltetik egy emigrációs értelmiségi életútját, tanúsítva, hogy miként maradhat meg nemzetisége és anyanyelve biztonságos talaján

szakmailag egy másik kultúrán kiteljesedett és abból élő, otthonról elszakadt magyar. Valóban fáklyát gyűjtött Miska János – és ennek lángja már előre és hátra is mutatja a sorsunk útját – egészen a „*Csillagokig!*”, ahogy Babits Mihály gyönyörű versében megfogalmazta:

“... Élet vagyok én is, meleg erő, - gyűlöljön aki rossz!
Magyar korok mélyeiből, nagyapákon, apákon át
ideértem ahol kilátok a csillagokig,
csillagokig!

Gyűlöljön aki rossz! S szeressen a jó! Mert nem nézek
én mást ezután

csak testvértüzek lobogását, nem hallok én mást ezután,
csak testvéreitek ritmusát tér meg idő fenéktelen mélyeiből!

Aludj, barátom! s építsd erőidet a jövőnek!

Aludj, testvér! ó, bár mind testvérek, emberek, lelkek,
kéz kézben, erőt erő táplálva, mint áram áramot,
törnénk föl csillagokig!” (részlet)

¹ Miska János: *Megyek fáklyát gyűjtani. Életregény.* Püski Kiadó, Budapest, 2016

VARGA GABRIELLA

BEMUTATJUK A ZALAEGERSZEGI HARANGLÁB NÉPZENEI EGYÜTTEST

A Harangláb Népzenei Együttes 1985-ben alakult Zalaegerszegen. Korábban a Zalai Táncegyüttes kísérőzenekaraként már működött, de önálló nevét ekkor vette fel. Alapító tagjai: Schreiner Jenő primás, zenekarvezető, Szíjj Ferenc másodprimás, Kocsis Csaba kontrás és Pál Éva nagybőgős. Később más zenészek is megfordultak az együttesben tagként vagy kísérgítőként. Az alapítók közül mára már csak a zenekarvezető maradt. A ma trióként működő csapat jelenlegi felállása – amellyel több mint húsz éve muzsikálnak így együtt: Schreiner Jenő zenekarvezető primás (hegedű, ének, nagybőgő, dob), Kovács Péter (három- és négyhúros brácsa, hegedűkontra, furulya, dudu) és Varga Zoltán (nagybőgő, ütőgardon, tekerőlant, ének, koboz, háromhúros brácsa).

A zenekar fő profilja az autentikus hangszerfelállású magyar népzene hagyományhűsre törekvő előadásmódja, amelybe a teljes magyar nyelvterület népzenei dialektusai beletartoznak. Különösen is szívügyüknek érzik szűkebb pátriájuk, Zala megye folklórkincsének ápolását, id. Horváth Károly és Vajda József gyűjtéseire támaszkodva. Mindezt önálló koncertzenekarrá válásuk után, kezdetben elsősorban néptáncegyüttesek és népdalkörök – több mint ötven csoport, köztük a zalaegerszegi Zalai és a KISZÖV, a zalaszentgróti Arvisura, a zalakarosi Karos, a zalaöví Bujka, a lenti Kerka, a keszthelyi Georgikon, a marcali Baglas Fundamentum, a tapolcai Batsányi és a Kinizsi, a gyenesdiási Gyenes, a Muravidék és a lendvai Lindau táncegyüttesek, továbbá Siófok, Zánka, Balatonszentgyörgy, Göcsej, Fonyód, Badacsonytördemic, Karcag, Mezőberény, Zalaszentgyörgy és a szlovéniai Szentlászló néptáncegyüttese – zenei kíséretével tették, majd egyre több önálló, koncert jellegű felkérést is kaptak és ezzel megkezdték saját fellépéseiket, táncházakban muzsikálásaikat, kiállítás-megnyitók, hangszerbemutatókon és más rendezvényeken való közreműködésüket.

A hivatását kiválóan, sokszínűen és változatosan ellátó együttes a népzene mellett magyar nóták, csárdások, keringők, foxok és operettslágerek bemutatását is vállalja. A több mint három évtized során szívesen működtek közre színházi produkciókban a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház és a szombathelyi Weöres Sándor Színházban, így a *Nem élhetek muzsikaszó nélkül*, a *Csárdáskirálynő*, az *Úri muri*, a *Marica grófnő*, a *Liliom*, az *Indul a bakterház*, a *Csíksomlyói passió* és a *Parasztopera* darabokban. Olyan neves művészekkel léptek színpadra, mint Nemcsák Károly, Kaszás Géza, Szőke Zoltán, Egervári Klára, Bot Gábor, Debrei Zsuzsanna, Hertelendy Attila, Balogh Tamás, Ecsedi Erzsébet, Farkas Ignác, Gáspár Sándor, Egri Kati, Eperjes Károly, Epres Attila, Trokán Péter, valamint olyan rendezőkkel dolgoztak együtt, mint Merő Béla, Bereményi Géza, Bagó Bertalan, Halasi Imre vagy Paolo Magelli.

Európa szinte valamennyi pontján jártak már és eljutottak Afrikába, Amerikába és Ázsiába is. Huszonkilenc országban zenéltek eddig. Rendszeresen muzsikálnak a külföldi magyaroknak, főleg a határmenti településeken élő nemzetársaiknak. A Harangláb már több éve a Székelyudvarhelyen tartott Gyümölcsfesztivál zenekara és ugyancsak visszatérő vendége a Zalaegerszeg németországi testvérvárosa, Kusel környékén évente megrendezett mezőgazdasági vásároknak is. Többször megfordultak más testvérvárosokban is, így például a szintén németországi Marl-ban, Erdélyben Marosvásárhelyen, a lengyelországi Krosnában, a boszniai Zenicában és a finnországi Varkausban. Rendszeresen részt vesznek a testvérvárosokból Zalaegerszegrre érkező küldöttségek szórakoztatásában is.

Munkájának elismeréseként a Harangláb Népzenei Együttest a Magyar Rádió 1989-ben a Bonyhádon megrendezett amatőr művészeti csoportok találkozóján népzenei különdíjjal, Zalaegerszeg városa pedig 2010-ben Zalaegerszegért-díjjal ismerte el. A Zalaegerszegért Díjat 2016. december 16-án „Zalaegerszeg kulturális életében betöltött meghatározó szerepéért, népzenei örökségünk megőrzéséért és a fiatalok körében történő továbbörökítéséért folytatott áldozatos munkájának elismeréseként” a Zalaegerszegen 1980 óta zenélő, szimfonikus, polbeat, country, színházi és népzenei együttesekben, esetenként párhuzamosan több formációban is játszó Schreiner Jenő is átvehette.

A Haranglábnek eddig három CD-je jelent meg: a *Szép Zalában születtem*, a *Zala megye az én hazám* és az *Átimennék a Murán...* címűek. A különböző tájegységek zenéi mellett mindegyiken két-két zalai csokor is megszólal, tanúsítva kötődésüket. Saját hanghordozóikon kívül a *Katonaság – nagy uraság* című, a Gyenesdiási Dalárda és a Gyenesi Négyes egyedülálló kezdeményezésén, a 100+2 katonadalt tartalmazó háromkorongos kiadványon is zenélnek. A zenekar tagjai 2007-ben megalakították a Zalai Harangláb Egyesületet, melynek legfőbb feladatai közé tartozik a magyar néphagyományok, azon belül is a magyar népzene, néptánc, népviselet értékeinek ápolása, őrzése határon innen és túl. Mottójuk: „A kultúra olyan, a köznapi ember számára is érthető és élvezhető üzenetet hordoz, bármely művészeti ág esetében, amely hozzájárul a közösségfejlesztéshez, a kulturális örökségünk megismerésén keresztül fiataljaink magyarságtudatának erősítéséhez.”

További információk az együttes honlapján. <http://haranglabzenekar.hura.hu/>

HÍVOGATÓ

Jöjj hozzám fényceppben
Rügyvigasz énekben
Hangmeleg léptekben
Hogy jobb legyen

Nézz most rám biztaton
Gyolcs dalún, bódítón
Ringatva tiszta szón
Hogy jobb legyen

Vezess hát úrron át
Gombolyíts éjszakát
Álmodj rám csendcsodát
Hogy jobb legyen

Símogass gyertyafényt
Kezembe hints erényt
Játsz velem csókreményt
Hogy jobb legyen

Békásmegyer, 2016 augusztus 8. (reggel 4:30:)

STEVE SAVANYA

ODE TO LOVE

Sing about the feeling when the sun goes down
When lovely words like dewdrops glitter all around
A lonely night will serenade the sleepy ground
Tiny angels make me feel like I'm the one

Sing about the clouds that linger in the heart
How the soul will sculpt days like a work of art
Breath of peace will calmly call a new born light
To end the darkness and to kiss this shiny sight

Sing about the dawn that flies me o'er the hills
The shadow that will paint a hope not empty frills
Bridge of gold will melt away the winter chills
Prison songs will turn to dust in holy mills

Sing about the silky ropes that lift the voice
The sweet release when every heart can praise a choice
All the eyes will kiss the dawn with pearly stars
And my face will sail the oceans of the skies

Calgary, 2010 november 15.

MIRÁKULUM

majd amikor egyszer
a hajnal hozzám hajol
és gyógyítólag dudolni kezd
akkor, majd akkor érzem
az ölelésben rejlő ősi erőt
a szerethetőség lebegtető orvosságát
közben nézem a barátomra szelidült vörös hasú szelet
amint a gesztenyefák lombkoronáján terpeszkedve
fütytyönget, csettintget
és összemorzsolts leveleket
szór a némán strázsáló
padra
leülök ide
kabátom most rozsdálló sodronyíngem
véd a kietlenség kriptalehelletű
kongása ellen
felkapott,
pörgésbe tébolyuló avar
puhán csörömpölő indián táncában
mint a halál fényalagútjában
csokolóznak, kergetőznek
felvillanó életszilánkjaim
halkan megtapsolom ezt a
kacér kánkánt és
Érzem, hogy itt a kabát titkosajtó szárnyai alatt lapulva
megfogant és világra is jött
valami, valaki
egy üzenethordozó
vagy talán egy jelzőtűz parazsa látta meg tükörképét
az újra feltámadást játszó csecsemő nap büszke csodájában
úszó páraselyembe kapaszkodva fiatalos kortalansággal felállok
és elindulok a hangok irányába

Calgary 2013. július 6.

TAVASZVÁRÓ

Bimbót bódító március dallamot,
Langyernyőt, nap ölet, illatfuvallatot,
Szinjátzsós, ballonos, szétáradó alkonyos
Tavasz-varázslatot várok.

Fülelek folyami rianást,
Áhítok duzzadó madársokasodást,
Ágakon, drótokon, felhők, szellők felett
Repülő, gyűrűző, szivárgó tavasz-lélegzetet.

Nyújtózó kerteken, párolgó réteken,
Éledő városos, tisztuló tereken megállok.

Csendesen ujjongva,
Szívvel mosolyogva ünneplő ruhában
Örök bölcsődalra,
Tavaszra találok.

FARKAS LÁSZLÓ

A SZABADSÁG SIRATÓJA

Szerelmeim nagy fájdalom
Sírotokat nem találok.
Mehaltatok ötven hatban
A levert forradalomban.

Állt kenyérért az Ildikóm
Budapesten a Körúton.
Ruszi tank jött géppuskával
Mégölte őt golyójával.

Terhes voltál mint megtudtam
Bolondultam bánatomban.
Nem született gyermekünkért
Bosszút álok kettőtökért.

Mehaltatok mind a ketten
Gyászollak most örületben.
Fegyvert fogok most mégegyszer
Végzek veled ruszki rendszer.

Harcosok közt lessz a helyem
Nincs bennem semi félelem.
Fekszem itt a romok között
Kezemben a fegyver dörög.

“Degtyarevem” muzsikája
Ruszi szoldát táncol rája.
Haldokolnak a Körúton
Hol lelőtték a galambom.

Szól “gitárom” szép zenéje
Ömlik ki a ruszki vére.
Haljatok meg piszkos dögök
Magyar golyó a jövőtök.

Eltaláltak folyik vérem
Isten veled rövid élet.
Ildikómhoz jövök gyorsan
Együtt leszünk hamarosan.

Feláldoztuk mi életünk
Hogy szabadokká legyünk.
Emlékeztek fiatalok
Honnan lett szabadságtok?

Ne higgyetek hazugoknak
Szocialista árulóknak.
Hűk legyetek hazátokhoz
Ne szemét kommunistákhoz.

Harcosok akik már nem élünk
Benneteket nagyon kérünk,
Nyugodalmunk nem lessz soha
Mig kommunistáké a haza.

A MENTŐSÖK BALLADÁJA.

Fehér kabátban szaladnak
Életet menteni akarnak.
Rohannak ők meg sem állnak
Lövik őket géppuskával.
Szedik a sebesülteket
Reszkírozva életüket.
Tati Zoli is mentő volt
Bakács Téren sebseült volt.

Ruszi tanknak sorozatja
A mentőket letarolta.
Hősi halált halt a Zoli
Nem lessz veled vidám buli
Andrik Pali meghallotta
Mi lett a barátja sorsa.
Átvette Zoli mentőjét
Felvette véres köpenyét.

Októberben ki ment Bécsbe
Hozott gyógyszert segélyhelybe.
Harcolások csendesedtek
Eltemettük kik elestek.
Hajnalán november négynek
Ágyúdörgésre ébrednek.
Ruszi tankok ezer számra
Jönnek vissza megtorlásra.

Ellenállás központjába
Pali megy a Dob utcába.
Veszi fehér köpönyegét
Indítja be a mentőjét.
Stejner Lajost és csoportját
Megtámadták ruszki falkák.
Sok sebesült a környéken
Nincs már ágy a segélyhelyen.

Pali visz sebesülteket
Mentegeti életüket.
Mennek a Josika utcába
Egy nagy ház bejáratába.
Ruszi akna becsapódik
Pali sérül, káromkodik.
Tovább viszi sebesültet
Nem adja föl mert nem lehet.

Ruszi tankok egyre jönnek
Széltölték a mentőjüket.
A harcosok szétszóródnak
A ruszki meg bevonulnak.
Pali bajtársakat temet
Ha az utcán talál helyet.
Vége a szabadságharcnak
Halottaink nyugodhatnak

Andrik Pali jó barátom
Bátorságod szalutálom.
Szenvedésed nem hiába
Benne vagy a balladamba.

„Az ágyúcsövek lövésre készen meredtek reánk. Nem álltunk meg a Kossuth téren, hanem vonultunk tovább a főutcákon, így adva a világ tudtára, hogy az ország egy emberként követeli... a nemzeti függetlenséget. Azóta is vallom, hogy kivétel nélkül mindenki hős volt, aki ott összegyűlt... az a menetünk volt egyik legnagyobb tömegtüntetése a magyar történelemnek! Mindig büszke leszek arra, hogy azt spontánul mi hárman indítottuk el, amikor rohamlépésben igyekeztünk a Harmincad utca felé.” (Részlet Szelepcsényi Ernő interjújából)

Rákoskert: Nemzetőrök emlékműve, emeltetett Szelepcsényi Ernő adományaival.

AGYVELŐ SPIRITUSZBAN

Gondolatrendőrség – novella

A Gondolarendőrség akciócsoportja megérkezett. A speciális szűrőbuszból az ápoló kitolja a makadámra a hordágyat. Két bőrkabátos lépked mellette a villa kapujához. Egyenesen az alsor felé indulnak, melynek lejárata a kert felől nyílik. A Média- és Profit Párt helyiségébe a széles lépcsőn kell feljutni. Hangtalanul mennek el előtte, nem szabad tudnia az elnökségnek, nem szabad megtudni, hogy itt jártak. Ez rítus, pedig maga az elnök értesítette őket. Tudta, hogy az ellenség keze mindig beteszi a lábát!

A busz a nem létező metró alagútjában közlekedik, a nép ne is lássa, hogy van ilyen. Mindent titokban! Ez a testület jel-szava.

A hordágyra szerelt miniatűr petcété a nemzetközi műhold felé irányuló antennáján keresztül kapja az energiát. Ahová a karokat és lábakat rögzítik, nedvességmérőt építettek. A hormonszint meghatározása döntő. A női hormonok jelenléte az autóbuszok, villamosok és tehervagonok kapaszkodóin azonnal észleli. Csak a férfiak jönnek számításba a riasztásnál. A nők számára - akik egyre számosabban vannak - bonyolultabb berendezések szükségesek. A nők a magamutogatás mellett is rejtőzködébbek.

A férfiak hiúsághormonja és a küldetéstudat kipárolgása könnyen testen és tetten érhető.

Behatolnak a rendetlen helyiségbe, amely mosókonyhaként funkcionált az ókorban. A rendetlenül széthajigált felső és alsó ruházat árulkodik. A nő és érzelmkereső kutya nem jelez. A farkát csóválja. A nőt kilométerekről kiszagolja bár kasztrálták. De az érzelmek helyét a bőrkabátosok műszereinek kell megkeresnie. Erre szolgál a beszéd- és írásfelismerő, amely egy elektródot bocsát a homloklebeny alá.

A fűró villámgyorsan átüti a legkeményebb ellenzéki koponyákat is. A készüléket a kalifátus központjában tesztelték - biztosra megy.

Az első kísérleti példányt a kártyaszendevély és a kompjuterimádat kipárolgásai megtévesztették, ezért közvetlenül az agyba fecskendezik a bénítót és alacsony rezgésszámú kisülést is hoznak létre.

Hatvanhétezer-nyolcszázegy! - kiált rá a révületben heverésző egyénre a volumentat. Nehezen tápázkodik fel. Ahhoz az alfajhoz tartozik, amely a rohadt almát undorítónak tartja és helyette almabort és ávizspálinkát szüröcsöl. Loncsos haja bizonyítja, hogy fajfenntartáshoz ritkán jut. Néha egy-egy példány leveti nála a kék harisnyanadrágját, amelyen ilyenkor lefut a szem. A kutya nem fog szagot. Kétségtelen, hogy az álmodozás minősített esete forog fenn.

A kert acélvirágait sem szereti fényesítgetni, már egészen patinásak.

A tenyér izzad - jelenti a beszédfelismerőnek a szakorvos. Testi bajokkal immár nem is foglalkoznak. A Párt csak a gondolatcsírákkal foglalkozik. Kékcédulákat, amelyek a kékharisnyákat pótolják és a kiválasztást és a választást serkentik szavazáskor, csak a semlegesek kapnak. A petekelte-

KANADAI / AMERIKAI MAGYARSÁG

1949 óta szolgálja a nyugatra szakadt magyar közösséget.

Elismerten, a nyugati világ legnagyobb példányszámban megjelenő magyar hetilapja. Megjelenik minden szerdán délelőtt, és még aznap olvashatják, akik megvásárolják a torontói magyar üzletekben. Előfizetés \$75 egy évre vagy \$40 félévre, postázással.

A legfrissebb magyarországi, nemzetközi és sport híreket foglalja össze lapunk minden politikai elhajlás nélkül, mint a múltban. A Magyarországon hirdető több ezer olvasóhoz szólhatnak! Olvassa, hirdessen és rendelje meg a mindenki által szeretett Kékújságot!

A legjobban informált magyar a Magyarorságot olvassa!

Published by: Canadian Hungarian Media non Profit Corp.

747 St. Clair Ave. W. #103.

Toronto, ON M6C 4A4 Canada

Telefon: 416-656-8361, Fax: 416-651-2442

Kiadó: Aykler Béla

Főszerkesztő: Susan Papp

Felelős Szerkesztő: Dr Tanka László

Szerkesztő: Balás Róbert

Számítógépes szerkesztő: Horváth Zsolt

Web: www.kanadaimagysag.ca

E-mail: info@kanadaimagysag.ca

Reméljük továbbra is szolgálhatjuk a magyarságot a nyugat legnagyobb számú hetilapjával.

IN MEMORIAM KOSZTÁNDI JENŐ

tőkben a bőrszín-meghatározó fény elvégzi a szükséges műveletet. Mirigyek sem kellenek. A heréket kiirtják. Egyes kísérleti példákat még az eredeti lombikprogramban tesztelték, de selejtnek bizonyultak.

Hatvanhétezer-nyolcszázegy megkérdezné, mit követett el.

Kuss! - a válasz, a beszédgenerátor elvörösödik, szeme villámokat szór.

Tudta, hogy tettes, hogy vérszír-szintjében megtalálják a bizonyítékot és a visszaesők börtönébe viszik. Szeretné a régi celláját, ahol legutóbb versét körmével a falba kaparta. Nehéz munka, a cellák fala az újtechnológiában be nem vált kemény anyagokból készül. Rájött, ha a vérével írja, könnyebben eltávolítható.

A női bokákat, virágszirmokat és naplementét hamar megtalálták. A havat és a jégvirágot - mivel az üzemi hőmérséklettel nem kompatibilis - egy darabig titokban tartotta. Három éjszakan át nem hagyták aludni, félóránként homokzsákok ejtettek a fejére, mindhiába. Aztán elájult vagy elaludt, testét vastagon elborította a kiáradó izzadság, a lebukás biztos jele.

Aki a nők bokájára izgul, másodlagos nemi szerveire gondolni sem mer, tartózkodóan szólítja meg imádata tárgyát, különösen veszélyes.

Az érthetetlen posztmoderneket egy kellemesebb cellába szokták terelni, ahonnan időről időre ki lehet szökni, hogy néhány obszcén és trágár kifejezéssel könnyítsenek magukon, mielőtt visszahozzák őket. Mindezt tudja a műholdak számítógép vezérelte világfőnök, áldassék az ő neve! A Párt valami elegyet állított elő a brosúrákból és szent könyvekből, amelyeket alkotmányának neveztek el. Ezerkilencszáz-ötvenkettes kódnapoleon volt a minta és néhány papirusztekercsből kölcsönzött vendégszöveg.

A képűség a falra vetítette az újabb bűnösök nevét. A lecsupaszított és oszlopoktól mentesített fal az egykori múzeum része.

Hatvanhétezer-nyolcszázegy a többi hatvanhétezer-nyolcszázal ez elé fal elé állították és lézerrel kezelték. A rabok ezt kivégzésnek nevezték.

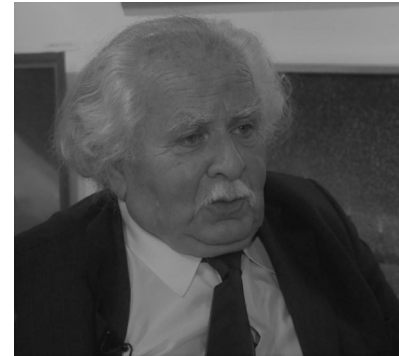
Ezután a gondolatrendőrség kiemelte az utcaseprőket és gyárigazgatókat. Egyik társaságot jobbra, a gyárigazgatókat - torناسorba állítva - balra.

Hatvanhétezer-nyolcszázegy egyetlen pillantást vetett a Városligeti tó kiszáradt medrére. A sírt, hol nemzet süllyed el - mormolta magában, de a lábperce azonnal jelzett. Kiemelték az utcaseprők közül és a csatornatisztítókhoz osztották be, az érinthetetlenek kasztjába.

Téved, aki a pártvezérekről hiszi azt, hogy érinthetetlenek.

Kosztándi Jenő: Holdudvar

Szegényebb lett a világ. Örökre letette az ecsetet egy művész, aki nem csak alkotásai révén, hanem emberként is hatalmasat alkotott. Fájó szívvel búcsúzunk Kosztándi Jenő festőművésztől, Jenő bácsitól, akit mi, kézdivásárhelyiek a legnagyobb büszkeségeink között említünk, de tisztelték őt egész Erdélyben és a határon túl is.

Kosztándi Jenő 87. életében, hirtelen hunyt el, hatalmas kulturális örökséget hagyva hátra. Hosszú és tartalmas életet élt, vidámsága és életkedve mindvégig töretlen volt. Mindig volt a tarsolyában egy vicc, amit előszeretettel osztott meg azzal, akivel éppen összetalálkozott az utcán. Tartalmas életét felbecsülhetetlen munkássága egészítette ki, méltán állíthatjuk, Jenő bácsit mindenki tisztelte, szerette. Kincset érő tehetségét a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel jutalmazták és Háromszék Kultúrájáért életműdíjat is kapott.

Elment az erdélyi művészet hírvivője, mától szegényebb lett a világ. Nyugodjon békében!

Kosztándi Jenő: Hegedűt a hegedűsnek

ARANY JÁNOS

SZENT LÁSZLÓ FÜVE

I.

Ezer év után még nem irtak nyolcszázat,
Hanem legfölebb csak nyolcvan-egynehányat,
Mikor László király, magyarok királya,
Pogány kun hadakkal háborúba szálla.

Nagy volt a vérontás, folyt a vér, mint patak,
Tőle a vizek is mind megáradtanak,
A mező sik-vér lett, mint valamely tenger,
Sziget benne a sok halomra ölt ember.

Kivel sebje nem bírt, az vérbe fúlادott,
A félig elevent megfojtá a halott.
Elveszett a kun mind, vagy esett rabságba,
Egy maradt hirvinni messze Kunországba.

Fényes győzödelem, zsákmány sok és gazdag:
A magyar vitézek ezeken osztotztak;
Osztotztak, lakoztak, nagy vígan valának,
Itták áldomását a nehéz csatának.

A király ellenben csöndes sátorában
Buzgón imádkozva térdepelt magában,
Fényes győzedelmét nem tartá övének,
Hálát adva érte Ura-Istenének.

De nem hallgatá meg a felséges Isten,
Véres háborúban mivel kedve nincsen,
Véres háborúban, emberáldozatban
Hogy gyönyörködhetnék a jó Isten abban?

Hiába, hogy a vért szomjas föld felissza,
Bosszúért kiált az az egekre vissza,
S jaj annak a népnek, vétkezett az sokat,
Kit a bosszuálló Isten meglátogat!

Akkor is elküldte öldöklő angyalát,
Széles e hazában támaszta dőghalált,
Rendre hullott a nép, mint midőn kaszálnak,
Hull a fű előtte az éles kaszálnak.

A vérnek mezején büszhődöző testek
Fojtó páráikkal lettek a győztesek,
A magyarok pedig omlottak szüntelen,
Keserű lett nekik a szép győzödelem.

Minden utca és ház telve dőghalottal,
De, hogy eltemetné, nincsen ember ottan,
Másszor a holt-testet hordták a mezőre,
Most az élő ember futott oda tőle.

Szomszédnak a szomszéd bajához nincs köze,
Hamvából kialudt a barátság tüze,
Megszűnt a rokonság, nincs testvér, atyafi,
Elhagyták az apát fölnevelt magzati.

Édes anya, látván hogy ajaka kékül,
Sikoltva szaladt el beteg gyermekétül:
De futósabb lón a halál sárga lába:
Elfogá s leverte az anyát futtába.

A reménység is, mely fogytig ki nem fárad,
Rövidebbre fogta most a kantárszárát:
Másszor az esztendőt hatvanával mérte,
Most, ha volt egy napja, azzal is beérte.

Kiki mit gyakorlott, arra ment a szája:
Vagy imádkozásra, vagy káromkodásra, -
Mindegy, akármelyik haljon meg hamarabb;
Mi öröme annak, aki élve marad? -

II.

A király pedig ült a földnek porában,
Bűnbánatot tartván néma sátorában;
Megszaggatta szárnyát gyászos köntösének,
Koronája helyét hamuval hinté meg.

Fennszóval könyörge: "Én uram Istenem!
Könyörülj, könyörülj veszendő népemen;
Ontsd ki rám, ha tetszik, méltó haragodat:
Csak népemről vedd le sujtoló karodat."

Így könyörge László, magyarok királya,
Hát ime! tömérdek nép tolong hozzája:
Férfiak, asszonyok, vének és gyermekek,
Mint sirból kijáró halvány kísértetek.

Zúgó mormolásuk hallik már előre,
Mintha messzi földről sáskafelleg jőne,
Vagy mintha föld alól mennydörgést hallani,
S mond a pásztor: no lesz az éjjel valami!

Ahogy közeledtek, nőttön nőtt a lárma,
A király felállott, a népet bevárva;
Nem ijedt ugyan meg, nem szokása félni,
De mégsem tudá a dolgot mire vélni.

Hiába tolultak a király elébe,
Hiába volt mindnek hangos a beszéde,
És hiába hallott a király oly sokat:
Egy csöppet sem érti zajos panaszkodat.

Végre egy kiállott s telt torokkal szóla:
"Atyafiak, mondá, hallgassunk a szóra,
Ne beszéljünk ezren, ugy sosem lesz vége,
Nem figyelhet mindre király ő felsége.

"Egy a kívánságunk, egy az akaratumk:
Egy is elbeszéli, mi pedig hallgatunk,
Vagy, ha más nem volna, én is elmondhatom,
Szóljatok, ha úgy nincs, ahogy előadom."

Helybehagyta a nép és elcsöndesedett,
Akkor amaz egyik ily beszédet kezdett:
"Uram király, László, azt kérdem, tudod-e,
Hogy mi végett jöttünk most ennyien ide?"

"Oh jaj! tekints végig széles országodban,
Meglátod a szörnyű romlást, ami ott van:

Ide s tova elhull néped egész nyája
És vadállatoknak lészesz a királya.

"Hiába parancsolsz böjtöt, imádságot,
Azzal meg nem óvod haldokló országod,
Könyörögtünk untig, de a böjt, az éhség
Csak öregbité a pestis dühöngését.

"Mi az oka ennek? ismerjük el végre:
A mi bolondságunk és apáink vétke:
Elhagytuk az Istent, elpártoltunk tőle,
Ki Szittyországából kihozott e földre.

"Sovány puszták helyett szép országot adott,
Jó baromtenyésztőt, tágast és gazdagot,
Nagy széles folyókat, halat bennök sokat,
Vadas erdőt, hegyet, tiszta forrásokat.

"De többet akaránk tudni az őseknél:
Megszüntünk áldozni buzgó kútfejeknél,
Rátettük kezünket sok áldozó köre
S új Istennek raktunk templomot belőle.

"Ezért, hogy az Isten, magyarok Istene,
Nagy haragra gerjedt népének ellene
És monda: erőmet rajtok megmutatom,
Elsepervén őket, földjük másnak adom.

"Amit elmondott, azt meg is cselekedte,
A szép kútfejeket mind kiürítette,
A folyóvizeknek elszelé futását,
Zöld méreggel vonta be a tavak hátát.

"Hiába könyörgünk most az új Istennek,
Hogy szakassza végét a veszedelemnek;
Erősebb a régi, az ősek Istene:
Jaj nekünk! mert nagyot vétkeztünk ellene.

"Azért, uram király, kérjük felségedet:
Töröld el közülünk az új tiszteletet,
Régi Istenünkhöz folyamodjunk vissza,
Áldozunk a kutnál, hadd legyen az tiszta.

"Ezt kell tenni, uram, s ezt fogjuk mi tenni.
Mert nem akarunk mind egy lábíg elveszni.
És ez egész néped kívánsága pedig,
Csak a papoké nem, kik a bárányt szedik."

Így beszélt az ember, akkor félre állta;
Nagy kiáltozás lett utolsó szavára,
Ráhagyá a népség, de a kegyes király
Felháborodék a pogány beszéd miá.

Összetette kezét, hogy reszketett belé
És nagy indulattal az égre emelé,
Maga is felnézett; mindenik láthatta,
Mert egész fejével őket meghaladta.

És mint szózatot, mely a pusztában kiált,
Hallák imádkozni a felséges királyt:

"Hatalmas Uristen! seregeknek ura!
Haragod e népre ne gerjedjen ujra.

"Oh, ne vond el tőlük lelkednek világát,
Inkább orvosold meg elméik vakságát;
Nagy Isten! mutasd meg erejét csudádnak:
Teremts csodát nekik: hisznek, mikor látnak."

Még soká könyörge, mert mozgott a szája
Nézőn a magas ég domboru boltjára:
Megnyitá *azt* Isten és *látást* mutatott,
De amit a király csak maga láthatott.

A nép pedig bámul a kegyes királyra,
Hamutól megöszült fedetlen hajára,
Nézi, nézi, hát csak azon veszi észre,
Hogy világosság száll a király fejére.

Megdöbbsent a mellök, hajuk felborzadott,
Egy szilaj hidegség a szívükhöz futott,
Térdre hulladoztak és úgy könyörgének
A nagyhitű király erős Istenének.

III.

A király, végezve buzgó könyörgését,
Vissza sátorába intézte menését,
Elvonult a sátor benső rejtekébe,
Künn maradt ellenben térdepelő népe.

Ott letette a gyászt, bibor köntöst vett fel.
Szög haját megkenete illatos kenettel,
Arany koronáját a fejére tette,
Aranyos keziját balkezébe vette.

És kiment a néphez, és hirdette annak:
"Örvendj, népem, örvendj! adj hálát Uradnak!
Adj hálát az *élő, egy, igaz* Istennek;
Mert megadta végét a veszedelemnek.

"Gyöngye szolgájának mert látást mutatott,
Népem orvosává engem felavatott:
Jertek el! lássátok s higyetek nevében:
A keresztyén népek igaz Istenében."

Szóla s ment előre, a csoport követte,
Pázsitos szép helyre a népet vezette,
Tegzéből nyilat tön a felvont idegre,
S inte mindnyájoknak: térdepeljenek le.

Megfogadta a nép. Akkor a fejedelem
Ment tovább s megállta egy dombosabb helyen,
Kézivét koronás feje fölé tartá, -
Pendült a feszes hur, mikor elpattantá.

A nyil meg süvöltött a levegő égben,
Mint egy futó csillag tündökölt reptében,
Majd leszállt a földre szárnyasuhogtatva,
Szigonyáig fúrta fényes hegyét abba.

Gentiana cruciata
Szent László füve

A király pedig ment fölvenni a nyilat,
S im egy *fülevél* van kopótyuja alatt:
Ismeretes fűnek volt az a levele,
Melynek a nép száján *keresztfű* a neve.

S monda László: "Ime gazdag kegyel-
mében

Füvet adott Isten csodálatosképen,
Melytől enyhülést vesz a dühös nya-
valya

S megszűn öldökölni a halál angyala."

Adta kézről kézre, hadd ismerje min-

den,

Ismeré azt a nép, szedett abból menten,

Szájról-szájra terjed híre a csodának:

A sir szélén állók visszafordulának.

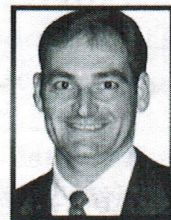
Megszállt a halálnak vészes áradása,
Régi medre közzé visszatért folyása,
Házakban az élők folyvást szaporodtak,
Megsiratva mentek földbe a halottak.

A nép is e dolgot megtartá eszében,
Hite megerősült igaz istenében,
Nem sovárgra többé pogány áldozatra,
Lelketlen kövekre, vagy forrás-patakra.

A fűnek pedig, hogy lenne emlékezet,
A "keresztfű" helyett ada másik nevet:
Felragadt az új név s a füvet ma is még
Szent László fűvének híja a magyar nép.

"A PÉNZ NEM MINDEN, DE JÓ HA VAN"

Tapasztalatom szerint, a gazdaságilag
független emberek kevesebbet aggnak
a piac és az élet ingadozásai miatt.
Átfogó pénzügyi tanácsadással segítünk
Önnek lelki nyugalma és vagyoni
biztonsága megvalósításában.

Gábor László Vaski, CFP, B.Mus.

Senior Financial Consultant

390 Brant Street Suite 600,

Burlington, ON L7R 4J4

SOLUTIONS BUILT AROUND YOU™

Investors Group Financial Services Inc.

Tel: 905-333-3335, or 1-888-467-8844 (toll free)

Fax: 905-333-3559

e-mail: gabor.vaski@investorsgroup.com

www.investorsgroup.com

- ▶ BEFEKTETÉSI TANÁCSADÁS
- ▶ NYUGDIJBEFEKTETÉS
- ▶ ADÓTANÁCSADÁS
- ▶ JELZÁLOGKÖLCÖN
- ▶ BIZTOSÍTÁS*
- ▶ KÉSZPÉNZ KEZELÉS
- ▶ HAGYATÉK,
- ▶ VÉGRENDELET TANÁCSOK
- ▶ BRÓKER SZOLGÁLTATÁSOK

TM Trademarks owned by Investors Group Inc. and licensed to affiliated corporations

* Insurance products and services distributed through I.G. Insurance Services Inc.

Insurance License sponsored by The Great-West Assurance Company

** Brokerage services offered through Investors Group Securities Inc.

Improvisations

violin | **Lajkó Félix & Balázs János** | piano

A classically trained pianist, capturing the heart.
Someone referred to as the Devil's Violinist, capable of doing anything.
Sharing a stage.

What will exactly happen?
We do not know.
Really, we just don't.

But anything could,
and everything does.

A night of improvisation without borders or roads
when music becomes what it's meant to be.
A mirror of the soul.

Friday, March 17, 2017, 6:00pm
@TELUS Centre for Performance and Learning, Mazzoleni Hall

Entrance and tickets
273 Bloor St W, Toronto, ON M5S 1W2
416 408-0208, <http://performance.rcmusic.ca/event/improvisations>

Sponsored by the 1956 Hungarian Revolution 60th Anniversary Memorial Board

CONSULATE GENERAL OF HUNGARY
TORONTO

Factory and Outlet
Sunday-Monday
Closed
Tuesday-Friday
8 AM to 6 PM
Saturday
8 AM to 3 PM

Mississauga, ON,
L4X 2G1
(905) 624-9311
(905) 624-9910

A KANADAI MAGYAROK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGE,
A TORONTÓI MAGYAR RÁDIÓ ÉS
A PARAMETER KLUB
szervezésében:

Egmont nyitány - zenés pódiumműsor
a SÁROSPATAKI 8KOR SZÍNHÁZ

Donkó József (előadó, énekes)

Sipos István (zenei rendező, hangmes-
ter)

Karacs Mónika (előadó, énekes)

Nagy Zsolt (előadó, énekes)

Bálint Béla (produkciós és logisztikai
szervező)

Közreműködik: Erdő Zoltán tárogató
művész

MÁRCIUS 3-ÁN ESTE 7. ÓRA
PARAMETER KLUB
Toronto, 695 Coxwell Ave. #601

LAPUNK
MEGJELENÉSÉT
TÁMOGATJÁK:

300 ST. CLAIR AVE. W. SUITE 103
TORONTO , ON. M4V 1S4
E-mail: info@pannonia.ca

Tel.: 416 966-5156 Fax: 416 966-5445

www.szekelytermekek.ro
+40-746-674817

Székely népviselet, díszmagyarok, faragott tárgyak, bőrből készült termékek, népies ingek, blúzok, ruhák és sokminden más is megrendelhető a Székely Termékek Webáruházában: www.szekelytermekek.com

Hívjon Skype-on (szekelytermekek), vagy írjon a szekelytermekek@erdely.ma címre!